

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 50 c.

SEŠTADIENIS—SATURDAY, GRUODIS—DECEMBER 21, 1985

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-23

Nr. 249

Mano kryžiaus ir kančių keliai

Adelė Kilčiauskienė

(Tęsinys)

17. Didžiulis džiaugsmas
— gaunu pasimatymą

Beveik du metus pravažiavau į Vilnių su siuntiniais. Pradėjau rūpintis dėl pasimatymo. Greitai sulaukiau tos džiugios dienos. Atveda į pasimatymų kambarį, kuris man toks keistas, nes matau pirmą kartą. Prileidžia mane prie langelio. Kitas langelis už 2-3-jų metrų. Langelius skiria koridorius, kuriuo vaikšto sargybinis ir klausosi pašnekesio. Jeigu kas ne taip, pasimatymą turi teisę nutraukti. Langeliai tokio dydžio, kad vos galva matyti.

Prieįau prie langelio ir sustingau. Atrodė, kad nė vienos asaros negalėsiu išspausti, o jeigu kas pjautų, tai nei lašas kraujo nebūtų. Pamačiau jį. Išbalęs, kaip popierius, iškankintas, menkas. Taip suspaudė širdį, kad visai negaliu prakalbėti. O laikas eina. Kalbėsi ar tylėsi, sargybinis vistik: pasibaigs laikas ir pasimatymą nutrauks. Paskui truputį atsigavau. Sūnus pasakė kad, jau po teismo. Aš paklausiau: — Kiek? Jis atsakė: — Dvidešimt penki.

Mielos motinos! Kokios būtų jūsų širdys tokiu momentu? Pamačiau sūnų, kurį laikiau žuvusiu ir kuris dabar man buvo lyg iš numirusių prisikėlęs ir štai — dvidešimt penki metai. Dvidešimt penkis metus aš vėl jo nematysiu. Toks baisus skausmas pervėrė mane, kad daugiau nebegalėjau ištarti nei žodžio. O čia pasakė, kad pasimatymas pasibaigė. Aš išėjau. Kai išėjau už vartų, tai pradėjau visu balsu raudoti. Po tiek metų aš tikrai sūnaus nebepamatsiusiu.

o ir pati nebesulauksiu. Gali juk iš bado numirti. Kiek jau nebegrižo išvežtųjų ar suimtųjų.

18. Antras pasimatymas

Sulaukiau antro pasimatymo Vilnių, vėl už tų pačių sienų ir geležinių vartų. Šis pasimatymas man buvo dar sunkesnis: kalbėti neturiu jėgų, o verkt neduoda, grasi-na, kad nutrauks pasimatymą, jeigu verksiu. Beveik ir nepasikalbėjau. Tik kai išėjau už vartų, prisiverčiau ligi soties. Namuose irgi ne lengviau. Nuolatine kancia ir ašaros.

19. Sūnų išveža
iš Vilniaus

Kartą nuvežu maistą sūniui, tačiau man pareiškia, kad čia jo nebėra, kur išvežė — nežino. Ką dabar daryti? Žmonės patarė ieškoti lageryje prie Rasų kapinių. Einu per visą miestą, o maišas pečius spaudžia, ir jėgų nėra.

Jeigu būtų reikėję Lietuvos laikais su maišu ant pečių tamptytis, būtų buvę gėda, o dabar į nieką nekreipiau dėmesio. Vienas tik rūpestis — surasti sūnų.

Prie Rasų lageryje radau rusų paterį, kuri man parašė pareiškimą kalėjimo viršininkui (ten reikėjo rašyti rusiškai, o aš nemokėjau). Po kiek laiko pasakė, kad tokio nėra. Žmonės sakė esant dar vieną lagerį už Vilniaus. Bet aš neturėjau jėgų taip toli nueiti. Verkiu. Vienas vyras patarė paieškoti persiuntimo punkte: — iš Rasų nelabai toli, tuoj už geležinkelio stoties, tik tenai ilgai nelaiko kalinių. Išveža.

(Bus daugiau)

Salia prezidento Reagano ir gen. sek. Gorbačiovo viršūnių konferencijos, Azijoje įvyko kitų „didžiųjų“ — Pakistano prezidento Zia ul-Haq ir Indijos premjero Rajiv Gandhi pasikalbėjimai. Jie išsiskyrė kaip geriausi draugai. Susitarta užbaigti praeities konfliktus ir ieškoti abiemis naudingą bendradarbiavimo.

Kongresas nebijo „šlubos anties“

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas gruodžio 18 d. pareiškė, jog biudžeto subalansavimo reikalavimai nepalies per daug gynybos lėšų. Jis žadėjo toliau stiprinti krašto gynybą, o lėšų ieškoti nukarpančioms nereikalingoms lėšoms švaistantiems naminių programoms. Ateinančių finansinių metų biudžetas bus pasiūstas Kongresui vasario mėn. pradžioje. Iki to laiko prezidentas pasakys kelias kalbas apie biudžetą. Šios jo pastabos buvo Baltųjų Rūmų valgomajame, kur buvo susirinkę apie šimtą abiejų partijų kongresmenų ir jų štabų narių.

Kongreso reikalavimas panaikinti iki 1991 m. biudžeto deficitą ir nenoras praleisti pajamų mokesčių įstatymo sukelė prezidento Reagano rūpesčius. Jis spaudė jau vadinamas „šluba antimi“. Kandidatai į Senatą ar į Atstovų Rūmus žino, kad prezidentas baigia savo kadenciją ir todėl nėra reikalo jį visuose klausimuose remti. Prieš porą metų Atstovų Rūmų respublikonai buvo demokratų pravaržuojami „Reagano robotais“. Visi norėję žygiuoti paskui prezidentą. Dabar padėtis pasikeitė. Dar ir šiuo metu būtų pavojinga aiškiai išeiti prieš prezidentą, tačiau kiekvienas kandidatas nori pasirodyti, kad jis

Du kongresai

1987 metais rugsėjo mėnesį, Kevelaer Dievo Motinos šventovėje, netoli nuo Mionsterio, Federacinėje Vokietijoje, įvyks du svarbūs religiniai kongresai: dešimtas Marijos studijų kongresas ir tuoj po to, septynioliktasis Marijos garbinimo kongresas. Pirmajam kongresui yra parinkta tema: „Marija, tikinčiųjų motina“, antrajam — „Marijos garbinimas 19-ame ir 20-ame amžiuje ligi II Vatikano Susirinkimo pradžios“. Abu kongresus rengia tarptautinė popiežiškoji Marijos garbinimo akademija.

nepriklausomas, „sau žmogus“. Visi kandidatai dailosi, kas bus po Reagano. Visi Atstovų Rūmų nariai bus ateinančiais metais kandidatai, o Senate tokių yra 22. Didelė dauguma respublikonų nepritaria pajamų mokesčių įstatymui, nes jis nepalankus biznieriams, kurių aukos bus kandidatams reikalingos ateinančiuose rinkimuose. Kai kurie respublikonai kalba, kad prezidentui nebereikia dabar rūpintis perrinkimu, todėl jis daugiau rūpinasi savo vardu istorijoje. Todėl jis ir trokšta kuo greičiau praversti pajamų mokesčių įstatymą, kuris bus žinomas kaip „Reagano įstatymas“, nors jį palaiko daugiausia Kongreso demokratai.

Atstovų Rūmų pirm. Thomas O'Neill pasakė šią savaitę: „Aš negaliu tikėti, kad prezidentas, kuris laimėjo 54 milijonų amerikiečių balsus, negali laimėti savo paties partijos vadų balsų svarbiausiam savo antrosios kadencijos įstatymui“.

Rašydamas apie Amerikos biudžeto įstatymą, kuris siekia panaikinti deficitus, britų žurnalas „Economist“ vedamajame pateikia patarimus, kaip tai būtų galima lengviausiai padaryti. Šių metų deficitas yra 200 bil. dol. Kongresas turėtų pagalvoti apie naują gazolino mokesčių įvedimą, rašo laikraštis. Dabartinis biudžeto planas sukelė daugybę ginčų, daugiau 100 įvairių papildymų ir greičiausiai atsidurs teisme. Normaliai gazolino mokesčių pakėlimas sukelia vartotojų nepasitenkinimą ir protestus. Tai rinkimų metais pavojinga, tačiau šių metų pabaiga ir ateinančieji metai greičiausiai atneš naują kainų kritimą. Kainos jau krinta ir todėl vartotojai nė nepastebėtų, jei būtų pakelti valdžios mokesčiai, sakykime, 10 centų kiekvienam gazolino galionui. Tai duotų valdžios išdui 10 bil. dol. per metus ir nepakeltų Amerikos automobilių vartotojų kainų.

Kongresas net galėtų žengti dar toliau ir pakelti gazolino ir

Waterbury mirė kun. J. Vilčiauskas

Telefonu pranešė, kad po gana ilgos širdies ligos gruodžio 18 d. mirė a.a. kun. Jurgis J. Vilčiauskas, Sv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas. Velionis buvo gimęs 1916 m. kovo 5 d. Amerikoje, kunigu įšventintas 1941 m. gegužės 22 d. Hartfordo katedroje ir priklausė Hartfordo arkivyskupijai. Nuo gruodžio 1 d. jau oficialiai buvo pasitraukęs į emeritūrą — pensiją, bet naujo klebono dar nėra paskirtas.

Laidojamas pirmadienį, gruodžio 23 d. Waterbury, Conn. Sekmadienį, gruodžio 22 d. bus nulydėtas į bažnyčią, o pirmadienį bus pamaldos, o pinigų bus nulydėtas į kapines.

Paskutinė kuopa laimingai grįžo

Fort Campbell. — Paskutiniai 101-tosios parašiutininkų divizionų pėstininkų batalijono kareiviai grįžo iš Sinajaus į savo bazę. Tai to paties dalinio, kurio 248 kareiviai žuvo Kanadoje praėjusią savaitę, kariai. Jie parskrido dviem karinės aviacijos transporto lėktuvais C-141.

Lėktuvams stovint Kaire, Egipto policija uždraudė reporteriams ir televizijos kameroms priartėti prie lėktuvų ir jų keleivių. Neskelbiama, kur kariai lėktuvai sustojo pasiimti kuro. Buvo tik pranešta, kad jie nestos Gandery, Newfoundland, kur įvyko minėta nelaimė. Daugiatautės karinės pajėgos vadovybė Sinajuje paskelbė, kad ateityje nebus naudojami „Arrow Air“ bendrovės lėktuvai, kol pasibaigs tos nelaimės tyrinėjimai.

Bonner pyksta ant reporterių

Newton. — Akademiko Sacharovo žmona Yelena Bonner išreiškė savo nepasitenkinimą amerikiečių reporterių elgesiu. Jie rašo, jog Bonner suvaidino serganciją, kad gautų sovietų valdžios leidimą važiuoti į užsienį. Praėjusį trečiadienį Bostono gydytojas, patikrinęs Bonner sveikatą, po savaitės tyrimų pasakė reporteriams, kad Bonner nereiškia jokios širdies operacijos. Jis jai pataręs imti vaistus, gimnastikuotis, pakeisti maisto įpročius ir mesti rūkyti.

Bonner pasakė per savo vaikus, kad patys amerikiečiai reporteriai išgalvojo, kad jai reikalinga širdies apėjimo operacija, naujos arterijos. Ir dabar spauda karštai diskutuoja, kokio man reikia gydymo, pasakė Bonner, išreikšusi viltį, kad reporteriai paliks ją ramybėje.

dyzelio mokesčius visu doleriu už galioną. Tai jau būtų nepopuliari priemonė. Tas numatytas bankų kreditų diskonto normas, pradžiu-gintų finansų rinkas, nuosim-čiai nukritus, vartotojai būtų toliau verčiami taupyti naftą. Valdžia iš tų mokesčių laimėtų 135 bil. dol. naujų pajamų, nereikėtų mažinti lėšų ginklams ir vidinėms socialinėms programoms, rašo britų laikraštis.

— Amerikos delegacija pradėjo pasitarimus su Kipro salos valdžia bei su graikų ir turkų valdais.

Pagrindinės lenkų opozicijos grupės

„Laisvosios Europos Radijo“ spalio 14 d. biuletenyje išspausdintas išsamus Tersos Hanickos straipsnis apie vienuolika pagrindinių Lenkijos pagrindinių grupių. Štai jų politinio profilio bruožai:

Kovojančios solidarumas (Solidarnosc Walczaca) siekia „laisvos ir nepriklausomos (Lenkijos) respublikos, kuri remsis visų jos piliečių solidarumu“. Su dabartine valdžia „negali būti susitarimo, su šia sistema negalima sutikti“. SW remia visų sovietinio bloko ir Sovietų Sąjungos tautų nepriklausomybės idėją, bendradarbiauja su demokratine opozicija kitose Rytų Europos šalyse.

Visuomeninės rezistencijos komitetas (Komitet Oporu Spolecznego) visoje Lenkijoje organizuoja rezistencijos ratelius. Jo politinė orientacija socialdemokratinė. Reikiama solidarumas su visomis „sovietinio totalitarizmo ir imperializmo pavergtomis tautomis ir su jų kova už nepriklausomybę ir pilietinę bei religinę laisvę“. Anot KOS, lenkai turi apsispręsti su faktu, kad jie negalės prisijungti prarastas rytines teritorijas ir, drauge, pasilaikyti naujai įsigytas Vakarų žemes. Lenkijos ir Vokietijos santykiai turi būti geri. 1984 m. rugsėjo mėnesį KOS paskelbė korespondenciją su „Lietuvių Pasaulio kongresu“.

Laisvė - teisybė - nepriklausomybė (Wolność - Sprawiedliwość - Niepodległość) ragina lenkus sukurti pogrindžio valstybę, kuri remtųsi demokratiškai išrinkta savivaldybe. WSN nuomone, visų Vidurio ir Rytų Europos tautų sukilimas palaidotų sovietinę imperiją.

Išlaisvinimas (Wyzwolenie) yra įsitikinęs, kad komunistinės sistemos neįmanoma reformuoti ir kad SSRS žlugs. W. pasisako prieš rasizmą ir nacionalistinį ekstremizmą. Reikia užmegsti ryšius su disidentais ir opozicinėmis grupėmis kituose „socialistiniuose“ kraštuose, kurie visi turi teisę į tautinę nepriklausomybę. Lenkijos santvarka turi būti parlamentinė demokratija.

Lenkų socialistinė darbo partija (Polska Socjalistyczna Partia Pracy) buvo įsteigta 1981 m. Šečėne ir leidžia pogrindžio laikraštį. Jos tikslas — atnaujinti Lenkijos

socialistines tradicijas. „Darbininko“ grupė (Robotnik) stengiasi sukurti demokratinę socialistinę partiją. Kadangi su valdžia negali būti kompromiso, nepriklausomybė tegalima pasiekti išvysčius tvirtą ir gerai organizuotą politinę opoziciją. Lenkų socialistai turi siekti sistemos nuvertimo.

Nepriklausomybė (Niepodległość) nesutinka, kad komunistinės sistemos rėmuose galima atsiekti bent dalinės laisvės ar ribotų teisių. Reikia išvystyti karingą pogrindį ir nuversti sistemą. 1984 m. lapkričio mėn. grupė paskelbė liberalinės — demokratinės partijos „Niepodległość“ įsteigimą. Sovietų Sąjunga turėtų būti padalinta ir jos sudėtyje esančioms tautomis turėtų būti garantuotos laisvo apsisprendimo ir nepriklausomybės teisės. N. nereikia pretenzijų į Lenkijos rytines teritorijas (kaip kitos opozicinės grupės).

Nepriklausomos Lenkijos Federacija (Konfederacja Polski Niepodległej) tiki, kad „istorijos vėjas nušluos tuos (Lenkijos) valdovus“. Tradicinė dešiniųjų politinė grupė Ikalintieji KPN vadovai buvo paleisti po 1984 m. liepos amnestijos.

Tautos solidarumo kongresas (Kongres Solidarnosci Narodu). KSN požiūris į Lenkijos kaimynus tolerantiškas ir taikus: Lenkijos santykiai su nepriklausoma Lietuva, Baltarusija ir Ukraina turi būti draugiški. KSN nuomone, dabar Rusijai priskirta teritorija Rytprūsioje turi būti padalinta tarp Lenkijos ir Lietuvos.

Lenkų politika (Polityka Polska) dalinai remiasi Lenkijos Tautinės demokratinės partijos ir jos vadovo Romano Dmowskio idėjomis. PP netiki į „pogrindžio visuomenę“ ar „valstybę“ ir skelbia „realistinius“ tikslus. Jos programa remiasi Solženicyno siūlytu „nedalyvavimu neteisybėje ir klatojime“. PP netiki, kad SSRS, nepaisant ūkinio ir tautinių problemų, greitai žlugtų. Nedaug tikimasi iš Vakarų. PP skiriasi nuo daugumos opozicinių grupių, ragindama lenkus „nedalyvauti planuose suskaldyti SSRS į tautines valstybes“.

Balsas (Głos) buvo įsteigtas dar prieš „Solidarumo“ laikotarpį. Pagrindinis tikslas dabar esą atsiekti susipratimą tarp Bažnyčios, armijos ir „Solidarumo“. Komunistinio ideologinio priešingybė yra ne kapitalizmas, bet krikščionybė. Vidurio ir Rytų Europos nepriklausomybė yra esminis svarbos Europos ir pasaulio taikai. Siena su Vokietija turinti likti ta pati.

KALENDORIUS

Gruodžio 21 d.: Petras Kenis, Edburga, Norgaudas, Girenė.

Gruodžio 22 d.: Flora, Demetrija, Gedvidas, Dobilė. Gruodžio 23 d.: Jonas K., Viktorija, Vėlbutas, Žibutė.

Gruodžio 24 d.: Kačios, Adomas, Ieva, Jurgaila, Minvydė.

ORAS

Saulė teka 7:14, leidžiasi 4:23.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 20 l., naktį 10 l. Šiandien 5:08 p.p. prasideda žiema.

KATALIKAI PASAULYJE

Japonai misijonieriai

Ilgą laiką Japonija buvo vienas tų kraštų, kurie priima svetimšalius misijonierius evangelizacijos darbu. Pastaraisiais metais, tačiau, ši padėtis pasikeitė. Tiesa, Japonijoje vis dar darbuojasi nemažai svetimšalių misijonierių — kunigų, vyrų ir moterų vienuolių, seminaristų, bet krašto Bažnyčia jau yra pajėgi pasiūlyti vietinės kilmės misijonierius apaštalavimo darbu kituose kraštuose. Pagal paskutinius statistinius duomenis, jau daugiau negu 260 japonų misijonierių darbuojasi net 42-juose pasaulio kraštuose, daugiausia Centro ir Lotynų Amerikoje, bet taip pat ir Azijoje bei Afrikoje. Japonų misijonierių tarpe daugiausia yra seserų vienuolių.

Mirė kankinys

Austrų žinių agentūra Kathpress praneša, kad Albanijoje šiomis dienomis mirė pranciškonas kunigas Filip Masreku, kuris pagrįstai gali būti laikomas kankiniu už tikėjimą. Tuoj po Antrojo pasaulinio karo pabaigos 1945 metais, kun. Masreku vien dėl to, kad buvo katalikų dvasininkas, buvo apšauktas liaudies priešu, reakcininku, fašistu ir įkalintas priverčiamųjų darbų lageryje iš kurio nebeišėjo. Taigi, be jokios kaltės jis buvo

kalinamas lygiai trisdešimt metų. Užsienio spaudos agentūros šia proga primena, kad marksistinės Albanijos valstybės Konstitucija draudžia krašto piliečiams išpažinti bet kurią religiją. Visi kulto namai Albanijoje yra uždaryti.

Libano bandymai

Trylikos Vakarų Europos kraštų vyskupų konferencijos pirmininkai ir keli kardinolai, Romoje dalyvaujantys Pasaulio Vyskupų Sinodo generalinėje asamblėjoje, sudarė specialią pagalbos Libano krikščionių komitetą. Jo tikslas — dvasiniai ir materialiniai paremti Libano tikinčiuosius dabartiniame sunkių bandymų laikotarpyje, plėsti Vakarų Europos Bažnyčių bendradarbiavimo ryšius su Libano krikščionimis.

Sinodo proga

Pasaulio Vyskupų Sinodo generalinės asamblėjos proga į Romą suvažiuojo apie 2,200 parapijų klebonų ir kunigų iš daugiau negu šešiasdešimties pasaulio kraštų. Suvažiavimo tikslas yra drauge apžvelgti, kokios įtakos yra turėję ir tebeturi II Vatikano Susirinkimo nutarimai viso pasaulio parapijų gyvenime. Suvažiavimo darbuose dalyvavo ir apie 20 Sinodo narių.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Gimimo šventė – tai atnaujintos ir kasmet vis atnaujinamos gyvybės šventė. Ateitininkų šeima į šventę savo deimantinės sukakties metuose. Nuosirdžiai linkiu, kad toji nauja vilties liepsna, kurią ižiebė Kongresas, užsiliepsnoja ir uždega mus visus vieningai ir kūrybiškai liudyti Gyvybę, kuri mums apsiėmė taip kukliai, bet nuostabiai gražiai, kaip šventosios Kalėdų nakties dovana.

Kun. dr. Valdemaras M. Cukuras,
At-kų Federacijos Dvasios Vadovas

Sv. Kalėdos skelbia taiką bei ramybę geros valios žmonėms!

Kūdikėlio Jėzaus gimimo proga sveikinu visus ateitininkus bei mūsų idejinius bendraminčius. Linkiu, kad Kristus pripildytų visų širdis nuoširdumu, gera valia, nuolankumu ir broliška meile kiekvienam idejinės šeimos nariui. Juk Kalėdų Kristus yra mūsų didžioji Viltis, mūsų Idealas, mūsų Tikslas!

Sioje prasmingoje šventėje prašykitės užgimusių Pasaulio Valdovo suteikti pavergtiesiems broliams ir sesėms Lietuvoje ištvermės kovoje už tikėjimą, už asmeninį apsisprendimą ir už tėvynės laisvę

Juozas Polikaitis,
Ateitininkų Federacijos Vadas

Sveikiname „Ateities“ bendradarbius, skaitytojus ir rėmėjus Sv. Kalėdų proga ir linkime Dievo palaimos ateinančiais metais.

„Ateities“ redakcija ir administracija

Kūdikėlio Kristaus gimimo ir Naujų Metų proga Jaunųjų Ateitininkų sąjungos centro valdyba sveikina savo narius jaunučius, jų tėvelius ir visus ateitininkus. Te Kalėdų žvaigždė, atvedus Tris Karalius į praeitį, padeda ir mums surasti kelią į šviesią ir prasmingą ateitį, o broliams ir seserims pavergoje tėvynėje tegul nuskaidrina tamsią vergijos naktį.

Jaunųjų Ateitininkų sąjungos centro valdyba

Kristaus gimimo šventės proga sveikiname visus moksleivius, jų šeimas, draugus ir geradarius ir linkime, kad jiems ir visiems lietuviams išeivijoje ir pavergoje tėvynėje Kalėdų ir Naujų Metų šventės būtų pilnos džiaugsmo, taikos ir meilės!

Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdyba

Mieli studentai ateitininkai, linksmy Sv. Kalėdų! Tesviečia Kristaus gimimo žvaigždė jūsų širdyse, vesdama jus stebuklingais keliais. Linkime gimusio Jėzaus meilės ir tyro džiaugsmo.

Mokslo draugams linkime smagių, saugių ir sveikų atotogų. Tegul jos būna jums dvasinė atgaiva. Iki pasimatymo žiemos stovykloje, Vermonte!

Garbė Kristui!

Studentų Ateitininkų sąjungos centro valdyba

Linkime visiems sambūrio nariams ir narėms linksmy Sv. Kalėdų ir darbais našių bei laimingų 1986 metų.

Ši gimimo šventė, kaip šviesi įžanga į prasmingą Kristaus misiją, tesukelia mumyse ryžtingumą vykdyti Jo vardu mūsų, kaip sąmoningų ir veiklių ateitininkų, uždavinius.

Chicago Ateitininkų sambūrio koordinacinė komisija

Kristaus Kūdikėlio šviesa teskleidžia Kalėdinę ramybę... Viltungų Naujųjų Metų...

linki Jums

Ateitininkų Šalpos fondas

„Is Ateitininkų gyvenimo“ skyrė visiems bendradarbiams ir skaitytojams, „Draugo“ redakcijai ir administracijai linksmy Sv. Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų metų! Pavergtiesiems broliams ir sesėms ištvermės ir vilties sulaukti laisvės.

Jonas Žadeikis.

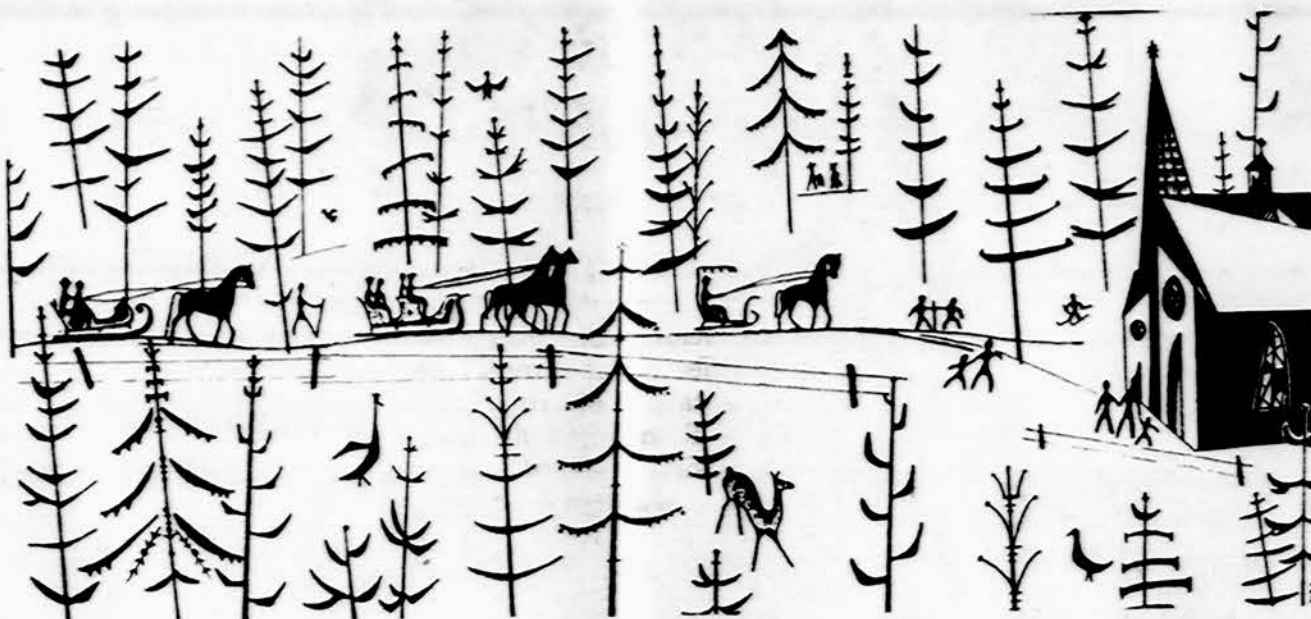
Šventiant Kristaus gimimo šventę, Ateitininkų sendraugių valdyba sveikina ir linki, kad broliai ateitininkai ir visi jų bendraminčiai pajustų Dievo artumą, eitų į Šviesą, klausytų Žodžio tapusio Kūnu, bendradarbiautų su Dievu ir gyventų Dievuje.

Ateitininkų sendraugių cento valdyba

ATEITININKŲ KŪCIOS

Chicago ateitininkų bendros Kūcios įvyksta šį sekmadienį, gruodžio 22 d., 4:30 v.v. Jaunimo centro mažojoje salėje. Čia susirinks visa Chicago ateitininkų šeima. Kartu lauzysime Kūčių plotkele, giedosime kalėdines giesmes, valgysime tradicinius kūčių valgius. Klausysimės kūčių montažo, kurį atliks Lipniūno

kuopos ateitininkai, o taip pat stebėsime ir Prano Dielininkaičio kuopos jaunųjų programą. Rengėjai tikisi, kad apie Jūsų šeimos dalyvavimą jau pranešėte Irenai Polikaitienei, tel. 434-2243 arba Alinai Vadeišienei, tel. 847-5840. Vietos kūciose yra rezervuotos – vietų iš anksto neužsisakę, turės rizikuoti, ar liks laisvų vietų.

Sveiki sulaukę šv. Kalėdų! Ateitininkų namų išleista kalėdinių sveikinimų kortelė.

Piesinys dail. Algio Trinkūno.

MOKSLEIVIŲ VEIKLA CLEVELANDE

1985 m. lapkričio 10 d. pas Bublįs įvyko Clevelando Maironio kuopos susirinkimas. Susirinkimo metu nariai toliau tęsė rašinių rašymą kuopos laikraščiui. Baigę sunkų protinį galvosūki, užvalgė skanią „picą“ ir buvome pasirodę smarkiai lošti futbolą. Bublų namų gražioje gamtoje radom ir vėl laiko nusifotografuoti.

Lapkričio 24 d. pas Silgalįs įvyko Clevelando Maironio kuopos susirinkimas. Susirinkimo metu įvyko naujų narių „fukų“ priėmimas ir kuopos narius. Nauji mūsų kuopos nariai D. Silgalis, L. Gelažytė, G. Lišauskaitė ir R. Ziedonytė turėjo įrodyti savo gabumus gražiai nuplaidami pirminkės V. Bublųtės mašiną. Pilna burna obuolių visi kartu gražiai mums padainavo. Sekė diskusijos apie Padėkos dienos kursus. Nariai įteikė jų rašytus rašinius laikraščiui. Labai smagiai praleidom laiką.

Gruodžio 10 d. pas Dianą Staniškytę įvyko Clevelando Maironio kuopos susirinkimas. Visi kartu praleidom laiką piešdami, karpdami ir ruošdami Kalėdinius sveikinius kitoms kuopoms ir seneliams, kuriuos planuojame aplankyti Lietuvių Sodyboje. Šiais metais jaunūčiai kartu su mumis važiuos į Lietuvių Sodybą. Mes ruošiamės atlikti

PARTIZANO DAUMANTO KUOPOS EGLUTĖ

Partizano Daumanto jaunūčių ir jaunų kuopos Kalėdų šventei visi susirinkome Ateitininkų namuose gruodžio 8 d. Mūsų šventėje dalyvavo ir svečiai iš Sv. Šeimos Vilos senelių prieglaudos. Mes juos pakvietėme pasisvečiuoti ir pasivaistinti su mumis.

Kuopos globėja Laima Šalčiuvienė pasveikino visus ir prasidėjo programa. Orkestras, sudarytas iš kuopos narių, pagrojo daug kalėdinių giesmių. Po to smuikininkai, vedami Vaivos Vygantaitės, pagrojo lietuviškas liaudies dainas. Jauniausieji nariai pašoko „Norui miegoti“.

SACV

Kun. A. Lipniūno moksleivių kuopos susirinkime pašnekėsio klausosi Taga Gleveckaitė, Audra Kizlaitytė, Nida Gleveckaitė, Rita Račkauskaitė ir Raminta Bilutė.

Nuotr. J.L. Račkausko

Asta Kizytė Kun. A. Lipniūno moksleivių kuopos susirinkime aiškina žaidimo taisykles. Iš k. Asta Kizytė, Rimas Lukošius, Gytis Liulevičius ir kuopos globėjas Audrius Rušėnas.

Nuotr. J. Račkausko

gražią programą. Gruodžio 15 d. planuojame suruošti moksleivių kūcias pas Lilę Gelažytę. Visi laukiame Žiemos kursų. Iki pasimatymo!

Ina Silgalytė

REGISTRACIJA BAIGTA

Studentų ateitininkų centro valdyba praneša, kad į žiemos stovyklą registracija yra baigta su 65 užsiregistravusiais studentais. Atsiprasome, kurių šiemet negalėjome priimti.

Paskaitas sutiko skaityti: Paulius Kuras, kun. dr. Valdemaras Cukuras ir Arūnas Čiurberkis. Chorelį praves Viktoras Ralys.

SACV

Sv. Kalėdų evangeliją skaitant, buvo rodomos skaidrės apie Kristaus gimimą. Programai baigiantis visi nariai, kartu su tėveliais ir svečiais, pianinu skambinant Dan Dutton, giedojo kalėdines giesmes.

Laima Šalčiuvienė padėjo visiems, o ypač Eglei Pauliukei, už paruošimą programos ir pakvietė visus vaistintis skanumynais.

Viktorija Žvinakytė

PRASMINGA AUKA

Elzbieta ir Pranas Nenortai, gyvenantieji East Chicago, Indianoje, liūdėdami savo brangaus sūnaus a.a. Sigito, jo prisiminimui, ateitininkų 75 metų jubiliejus proga paauguko Ateitininkų šalpos fondui tūkstantį dolerių. Tai didžiai prasmingas E. ir P. Nenortų mostas savo mirusio sūnaus Sigito vardo priminimas Ateitininkų jubiliejus proga, kai jubiliejinio kongreso eigoje taip pat buvo pagarbiai prisiminti visi gyvieji ir mirusieji ateitininkai.

A. a. Sigitas Nenorta buvo uolus ateitininkas. Grandies korporacijos aktyvus narys. Sigitas gimė 1924 m. balandžio 24 dieną, mirė 1951 m. lapkričio 1 dieną. Palaidotas Schweinfurte, Vak. Vokietijoje.

Už paskirtą 1000 dolerių auką, ateitininkų jaunimo mokymosi bei auklėjimosi pastangoms paremti, nuoširdžiai dekojame.

A.S.F. valdyba

„ATEITIES“ PRANEŠIMAS

Pranešam skaitytojams, kad 1985 m. „Ateities“ lapkričio ir gruodžio numeriai yra suredaguoti ir tikimės, kad iki Kalėdų bus spausdinti.

Redakcija

Tikėjimas tai gražiausia dovana, kokią Dievas galėjo žmogui skirti.

Ch. Montesquieu

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVICIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
3780 Archer Ave.
(o blokai vakarais nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur – Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30–4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipinius taisydo nuožiūra. Neįrašytų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gautas prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečią, nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtą, nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaide
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2–7. Antr. ir ketv. 9–12. Penkt. 11–2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS –
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarė treč.

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – VIDAUS IR
PLAUCIŲ LIGOS
2636 W. 71st St. Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURG
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3–5
kitos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 584-3144; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Didelis džiaugsmas — DIDELIS RŪPESTIS

Vėl artinasi Kalėdos — Kristaus gimimo prisiminimo šventė. Kristus gimė beveik prieš du tūkstančius metų, bet jis gyvena tarp mūsų iki pasaulio pabaigos, kaip jis yra pažadėjęs. Jis buvo tas laukiamasis, Dievo pažadėtas nusidėjusiam žmogui, bet jis buvo tas, kuris atnešė ramybę ir kanciją, viltį ir kryžių, išganymą ir kentėjimus. Ir Simeonas, kuris laukė pažadėto išganymo ir atsiųsto išgelbėtojo, pamatęs Kūdikelį, ištare prietariškus žodžius: „Dabar, Viešpatie, atleidi savo tarną, kaip esi kalbėjęs, ramybėje, nes mano akys matė tavo išganymą“ (Lk. 2,29-30). Bet kartu įsėjo jo motiną Mariją: „Štai, šitas pastatytas nuopoliui ir prisikėlimui daugelio... kaip ženklas, kuriame bus prietaraujama“ (Lk. 2,34).

Jau baigiasi du tūkstančiai metų, kai Kristus įžengė pasaulin vaikeliu pavidalu, bet nepaliovė laikai, kai jam prietaraujama, kai jis daugeliui yra pastatytas nuopoliui ir prisikėlimui, kai jis vienam yra išganymas ir gelbėtojas, kitiems nuolatinis prietas, kuris neduoda ramybės nei gyvenime, nei mirtyje. Jis yra tas prietaravimo akmuo, kuris vieniems yra poilsio vieta, kitiems užsigavimo priežastis, nes skirtingai jį žiūrima ir skirtingai jo mokslas vertinamas. Vieniems jis yra šventumo kelias, kitiems nuopoliui akmuo, už kurio vis užkliūnama. Tai žmogiska, nes Kristus, būdamas Dievas ir žmogus, savo atėjimu į pasaulį nesuvaržė žmogaus laisvos valios ir apsisprendimo.

Žmogus pats pasirenka Jėzų, kaip pasaulio Išganymą, bet taip pat laisvai gali jį pasirinkti savo blogų darbų teiseju, nes jam visa valdžia atiduota danguje ir žemėje, ant gyvųjų ir amžinybės išėjusių. Jis yra Dievo Sūnus, atsiųstas žmonėms nurodyti naujus kelius, juos atpirti iš nuodėmės, iš jų neklusnumo Dievo Kūrėjo įsakymams, bet jis yra kartu ir žmogus, vienas iš tų, kuris aukoja savo gyvybę, kad jo artimas būtų laimingas amžinai, jis sutauko nusikaltusį žmogų su švenčiausiuoju Dievu.

Jėzaus Kristaus gimimo šventės prisiminimas nėra mums naujiena, nes tai kartojame kasmet. Tik prisimename tą didžiąją paslaptį, kuri vienam Dievui yra aiški. Žmogui, nors ir giliausiam protui, nėra ir negali būti aiški, nes žmogus Dievo planą negali išsemti savo ribotumu. Ir Jėzaus, antrojo Dievo Asmens, įsikūnijimas žmogui, gyvenimas tarp žmonių, kentėjimai ir gėdinga mirtis ant kryžiaus yra nesuprantami ir žmogaus protui neįsiskaitinami dalykai. Jie yra paslapties ir aukštesni už žmogaus protą, nes jie remiasi amžinuoju Dievo planu, nuo amžių nustatytu žmogui ir tarp žmonių gyvenusiam Dievo Sūnui.

Juo mes į šią paslaptį daugiau gilinamės, juo ji labiau darosi neaiški. Už žmogaus proto pajėgumą jį iškyla taip aukštai, kad žmogus proto galimais pilnai suvokti negali. Tai Dievo paslaptis, kuri aiški

tik Dievui. Jei ji būtų aiški žmogui, tai žmogus turėtų pasiekti dieviško proto pajėgumą, begalinės apimtys išmintį. To jokiam žmogui negali būti, nes jis kaip žemės kūrinys yra ribotas. Dėlto ir Kristaus gimimas žmonių tarpe, Dievo Sūnaus gimimas iš žmogaus nors iš švenčiausios moters — Marijos, yra paslaptis, kurią papildyti gali tik tikėjimas, atremtas Dievu ir Dievo apreiškimu.

Nusikaltusį žmogų Dievas išvairdamas iš jam pažadėtos laimės nepaliko jo be vilties. Jis pažadėjo išgelbėti, kuris atpirks jo nuodėmes. Pirmieji tėvai nusikalto Dievui savo neklusnumu, savo išdidumu, norėdami tapti dievais. Jie pasidarė dievais tik vėliau. Dievas, atsiųsdamas į jų tarpą savo Sūnų, juos padarė savo sūnumis. Jie tapo lyg dievais, dieviškas žymes pildėdė tik per Dievo Sūnų Jėzų Kristų, žmonėms tapusį broliu ir už juos mirusį. Jis vėl sutaukė žmogų su savo Kūrėju, iš kurio paveldėjo tai, ką Dievas pažadėjo žmogui sukurdamas — amžinybę. Tai nėra matematika, o tikėjimas Dievu ir jo Pasiuntiniu, kuris neklysta ir negali klaidinti.

Kalėdų šventė nėra antras Kristaus atėjimas į žemę. Jėzus ir po savo mirties gyvena žmonių tarpe iki pasaulio pabaigos. Kristaus Gimimo šventė yra prisiminimas pirmo atėjimo dieviško Pasiuntinio, kuris buvo nuo amžių pažadėtas, kuris buvo žmonių šviesa ir kelias, gyvenimo kelio rodis ir vadovas. Bet jis buvo ir yra tas pasipriešinimo akmuo, už kurio kliūva visi jo netikintieji, jo gyvenimo nestudijuojantieji, juo nesekantieji. Jėzus yra naujo gyvenimo mokytojas, bet kartu kartinis akmuo, ant kurio vieni stato savo dvasinį gyvenimą, kiti kliūva už jo savo pražūčiai.

Kalėdos yra šventė prisiminti Kristaus atėjimą į šią žemę. Dievas prisitartino prie žmogaus, kad žmogus pakiltų prie Dievo. Dievas atsirado žmonių tarpe, kad žmogus per jį pamatytų savo gyvenimo tikslą ir susirastų tiesiausią kelią į tą tikslą eiti. Bet kartu žmogus gali pasipriešinti net Dievo planui, net savo Sūnaus žmonių tarpan atsiuntimui, nes nei Kristaus atsiuntimu, nei jo kryžiaus auka Dievas nepanaikino žmogaus laisvos valios ir apsisprendimo už gera ar blogą. Žmogus laisvai priima Kristų, kaip Dievo Pasiuntinį, laisvai gali jį ir atmeti. Jis pats neša už savo apsisprendimą bei savo veiksmus ir pilną atsakomybę, kad, laikui atėjus, nieko negalėtų kaltinti, bet pats galėtų suprasti savo veiksmų ir apsisprendimo vertę.

Prieš Jėzaus Kristaus Gimimo šventę žmogui tik reikia susimąstyti ir apsispręsti už gerą, kurį Kristus atnešė, ar blogą, kurį žmogus pasirinko. Kalėdos tai tik primena ne naują Kristaus atėjimą, bet naują jo atėjimo į pasaulį prisiminimą. Daugeliui jo atėjimo prisiminimas yra dieviškos ir žmogiškos vėrtės, kad jis nebūtų puolimo ir laimės sudužimo priežastis. Kristaus Gimimo šventė kaip tik mums ir turi tai priminti. Pr. Gr.

Visos knygos, kokias tik esu perskaitęs, man nėra atnešusios tos paguodos, kaip šie Šv. Rašte, 23-je psalmėje, žodžiai: „Nors aš ir tamsiame slėnyje keliaučiau, nebūčiau jokios nelaimės, nes Tu, Viešpatie, esi su manimi!“

L. Kant

Šv. Raštas ir laikraštis kiekvienuose namuose, gera mokykla kiekviename rajone. — visi tie dalykai panaudoti studijoms, kaip jie to verti, — yra pagrindiniai dorybės, moralės ir civilinės laisvės ugdytojai.

B. Franklin

INDĖNAS RAŠYTOJAS APIE KALINAMĄ LIETUVĮ

Kultūrinio forumo Budapešte apžvalga

JUOZAS VITĖNAS

Amerikos komisija saugumo ir bendradarbiavimo Europoje reikalams, kurios pirmininkas dabar yra sen. A.M. D'Amato, gruodžio 11 d. surengė viešą posėdį apžvelgti kultūrinį forumą, kuris vyko Budapešte nuo spalio 15 iki lapkričio 25 d. Jame dalyvavo visų 35 valstybių, pasirašusių Helsinkio Jungtinių Amerikos Valstybių delegaciją sudarę 25 privatūs piliečiai kultūrininkai, o vadovavo amb. Walter Stoessel, kuris posėdį ir padarė pranešimą.

Jis sakė, kad šis forumas, pagal Helsinkio baigiamąjį aktą, buvo pirmoji konferencija skirta kultūriniam reikalams ir pirmą kartą surengta sovietų bloko krašte.

Forumo dalyviai negalėjo susitarti dėl baigiamojo dokumento. Mano nuomone, sakė amb. Stoessel, tai rodo plyšio tikrovę tarp Rytų ir Vakarų žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių klausimais, liečiančiais kultūrinę veiklą.

Forumo uždavinys buvo apsvaistinti kultūros kūrimo bei sklaidimo problemas ir bendradarbiavimą įvairiose kultūros srityse. Anot amb. Stoesselio, amerikiečiai ir jų Nato sąjungininkai reikalavo, kad baigiamajame dokumente būtų balansuotai pasisakyta visais šiais klausimais ir padaryti pasiūlymai jiems išspręsti. Sovietų Sąjungos ir Varšuvos pakto delegatai norėjo išvengti problemų minėjimo, o pasitenkinti tikta planų tolimesniam bendradarbiavimui numatymu.

Aš nemanau, sakė amb. Stoessel, kad tokios rūšies dokumentas būtų daug patarnaves Helsinkio procesui, o kai po Vakarų ir neutralių šalių didelių pastangų surasti pagrindą bendram susitarimui sovietų ir Rytų Europos kraštų delegatai nesutiko pakęsti savo nusistatymo, teko pasirinkti, kaip ir žmogaus teisių ekspertų konferencijoj Otawoj, tarp blogo dokumento ir jokio dokumento.

Kai per derybas paaiškėjo, kad nebus susitarta dėl baigiamojo dokumento, Vengrijos delegatai pasiūlė priimti trumpą pareiškimą, kad 35 valstybių atstovai buvo susirinkę apsvaistinti kultūrinės problemas ir pareiškė skirtingas, o kartais ir prieštaraujantias pozicijas. Anot amb. Stoesselio, toks dokumentas

nors neidealus, būtų bent pripažinęs nesutarimus šiame forumo tarp Vakarų ir Rytų. Tačiau Rumunijos delegacija pasipriešino vengrijų pasiūlymui. Jis negalėjo būti priimtas, nes pagal susitarimą visi nutarimai turi būti priimti vienbalsiai.

Toliau amb. Stoesselis pasakojo, kad Amerikos ir kitų Vakarų šalių delegatai formuluose forumo posėdžiuose iškelė kultūrinę priespaudą Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir Rumunijoje, paminėdami nukentėjusių kultūrininkų vardus. Amerikos delegatai savo kalbose pabrėžė tautinių mažumų teisę išlaikyti savo kultūras, įskaitant kalbas ir kultūrinius bei istorinius paminklus. Cenzūra, radijo trukdymas, kelionių suvaržymai bei klaidymas pasinaudoti kultūriniais kūriniiais buvo pakartotinai keliama Amerikos ir Vakarų delegatų komisijai posėdžiuose bei daugybei formalų pasiūlymų.

Amb. Stoesselis sakė, kad neutralių ir neušiangazavusių šalių delegacijos vaidino svarbią rolę suderinti Vakarų ir Rytų nesutarimus. Forume pabaigoje neutralių šalių delegatai neformaliai pateikė Vakarams ir Rytams baigiamąjo dokumento projektą. Anot Stoesselio, amerikiečiai šį projektą laikė pozityviu, nors nevisai patenkinamu. Sovietai pareiškė, kad jis yra Vakarams palankus ir negali būti bazė deryboms, kol sovietų pasiūlymai nepriimti.

Toliau Stoesselis reiškė apgailestavimą, kad Vengrijos valdžia neleido Tarptautinei Helsinkio federacijai (International Helsinki Federation for Human Rights) surengti pirmą forumo savaitę viešą simpoziumą, kuriame būtų dalyvavę asmenys, tikėtai gavę pakvietimą. Tačiau suvažiusiems į šį simpoziumą buvo leista netrukdomai susirinkti privačiuose butuose (apie tai buvo plačiau rašyta „Drauge“ lapkričio 13 d.). Amerikos ir kitų Vakarų šalių delegatai apsilankė į šiuos privačius susirinkimus, kaip stebėtojai parodyti savo solidarumą.

Amb. Stoesselis sakė, kad jis viešai ir privačiai pareiškė griežtą protestą Vengrijos vyriausybei dėl šio jos nutarimo, nes tuo ji pažeidė Madrido konferencijoj įvestą praktiką,

kad privačios, nevaldinės organizacijos gali dalyvauti Helsinkio procese. Be to, amerikiečiams rūpėjo, kad šis Vengrijos nutarimas nesudarytų precedento būsimoms konferencijoms Helsinkio procese.

Baigdamas savo pranešimą, amb. Stoesselis pareiškė, kad nors Budapešte nebuvo susitarta dėl baigiamojo dokumento, kultūrinis forumas nėra visiškai nepasisekęs, nes kultūriniai veikėjai iš 35 šalių galėjo pasikeisti pažiūromis, sovietų ir rytų Europos delegatai turėjo išklausti apie suvaržymus jų šalyse, o vakariečių kalbos apie kultūrinės represijas Rytų bloko šalyse suteikė padaršinimą šių represijų aukoms ir pagaliau vakariečiai parengė susitarimo tekstą, kuris gali patarnauti būsimai Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijai Vienoje.

Po amb. Stoesselio pranešimo apie kultūrinio forumo eigą dar kalbėjo visuomenės televizijos stočių sąjungos pirm. ir Bostono WGBH vicepirm. David O. Ives apie savo ginčą su Rytų Vokietijos delegatu apie laisvą informaciją, o kompozitorius ir džiazo pianistas Billy Taylor (negras) apie savo pokalbius su muzikais. Janet Fleischman, amerikiečių organizacijos Helsinki Watch div., plačiau paaiškino apie Tarptautinės Helsinkio federacijos bandymą Budapešte surengti viešą simpoziumą. Jis sakė, kad nors šio simpoziumo posėdžiai turėjo būti perkelti į privačius butus, bet tai buvo pirmas kartas, kada privatus asmenys iš Rytų ir Vakarų viešai susitiko Varšuvos pakto krašte pasitarti tokiais klausimais, kaip rašytojų padėtis ir Europos kultūros ateitis.

Sen. Malcolm Wallop (R.WY.) kalbėdamas apie kultūros forumą klausė, ar mes šiuo metu tikrai galime tikėtis ko geresnio iš Sovietų Sąjungos ir Rytų bloko šalių? Anot jo, jei nebuvo galima surasti bendro pagrindo tokiuose pasitarimuose kaip kultūrinis forumas Budapešte, didelių vilčių Ženevos viršūnių konferencijos metu, tai ar bet kada bus galima tai surasti? Sen. Wallop sakė visai nesąs nustebe, kad Sovietų Sąjunga ir Rytų bloko šalys negalėjo sutarti su Vakaraais tokiais klausimais, kaip kultūrinės veiklos laisvė, laisvas idėjų

Rimties valandėlei PAGIRTA TARP MOTERŲ

Prieš pat Jėzaus, Dievo Sūnaus, atėjimą į žemę ketvirtam advento sekmadienį duodamas vaizdas, kaip Marija, Dievo motina, lanko savo gimtinę Elzbietą. Jono Krikštytojo motiną. Šv. Lukas šiai dienai skirtoje evangelijoje sako, kad ji išėjo skubiai į kalnus, į Judo miestą, kur gyveno Zakarijas su savo žmona Elzbieta ir jau senatvėje laukė kūdikio. Elzbieta, pamatiusi Mariją, įkvėpta Šventosios Dvasios, įsunka: „Pagirta tu tarp moterų ir pagirtas tavo išties vaisius... Palaiminta tu, kuri įtikėjai, nes tai, kas Viešpaties tau pasakyta, įvyks“ (Lk. 1, 42, 45).

Prieš kurį laiką angelas Gabrielis, kaip to paties evangelisto pasakojime pasakytą, apreiškė Marijai, kad ji bus Aukščiausiojo Sūnaus motina. „Nebijok, Marija, nes tu radai malonės pas Dievą. Štai pradėsi iščioje ir pagimdysi sūnų ir praminsi jį vardu Jėzus. Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumu“ (Lk. 1,30-32). Ir tik tada, kaip angelas jai išaiškino, kaip tai įvyks, Marija atsakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man taip, kaip tu pasakei“ (Lk. 1,38).

Marija, skirta būti Dievo Sūnaus motina, buvo klusni ir nuolanki. Ji pasisakė, kad ji tėra tik Viešpaties tarnaitė, tegul įvyksta Dievo valia, pasakytą angelo, Dievo pasiuntinio, lūpomis. Ji klusni, kai sužinojo, kad jos gimtinė Elzbieta jau šeštą mėnesį laukia ateinančio taip pat Dievo pažadėto, nes ji ir jos vyras Zakarijas senatvėje jau nesitiekėjo susilaukti ipeidinių.

Bet ji žino savo pasiuntinybę ir, Elzbietai pasakius, kad ji yra, palaiminta tarp moterų, ji pati apie save sako: „Mano siela garbina Viešpatį, ir mano dvasia džiaugiasi Dievuje, mano Išganytojau. Nes jis pažvelgė į savo tarnaitę žemumą. Štai, nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta“ (Lk. 1,46-48). Ji pripažįsta savo pasiuntinybę ir savo uždavinį žemėje —

plitimas, informacija ir kiti žmogaus teisių klausimai, numatyti Helsinkio susitarimuose, nes jie yra svetimi jų galvosena, nors jų vadovas viršūnių pasitarimuose ir pritarė kultūriniam pasikeitimui. Yra absurdas, sakė sen. Wallop, tikėtis to, ko jie, kaip mes žinome, nedarys.

(Bus daugiau)

A. Dls.

KARO METU 1941-1944

Ištrauka iš atsiminimų

J. VAIČELIŪNAS

11

Pušalote nuo tos karinės prievolės buvo atleista grupė jaunuolių, kurie dirbo durpyne. Jų skaičiuje buvo ir mano du broliai: Aleksas ir Petras. Jie pasirūpino reikalingais dokumentais ir atvyko į tą komisiją iš Pasvalio, Biržų apskrities. Pasvalyje jie į tokią komisiją nedrįso stoti. Savo brolius nuo karinės tarnybos vokiečiams išgelbėjau. Bet, kai bolševikai antrą kartą užplūdo Lietuvą, brolis Petras, kuris nepasitraukė iš Lietuvos, buvo prievarta paimtas į bolševikinę kariuomenę ir dalyvavo Berlyno puolime.

Kaip vokiečiai, taip ir rusai neturi teisės mobiliuoti pavergtų kraštų žmonių. Bet bolševikai už vokiečius elgėsi daug žiauriau. Nestojančius į jų kariuomenę saudydavo, kardavo. Bolševikai tarptautinių nuostatų nepripažįsta.

Vėliau, jau gyvenamas Vakarų pasaulyje, kartą pasakiau vienam rusui, kad rusai nesilaiko tarptautinių nuostatų, sutarčių. Jis man atsakė: „Jūs pietų kaimynai lenkai taip pat yra slavai. Ar jie laikosi sutarčių? Lenkai 1920 m. spalio 7 d. Suvalkuose pasirašė su lietuviais sutartį, pripažindami Vilnių Lietuvai, nes Vilnius yra Lietuvos sostinė, o po poros dienų lenkai tą sutartį sulaužė ir Vilnių užgrobė jėga. O lenkai save vadina katalikais“. Žinoma, nepateisinu nė pietų kaimynų su jų „polska vera“.

Subačiuje

1943 m. apie birželio vidurį antrą kartą atvykome į geležinkelio Subačių, nes čia buvo ir valstaus valdybos įstaiga. Tikrasis Subačiaus miestelis yra už kokių 4 km nuo geležinkelio stoties. Mes su majoru apsistojome pas viršaitį, o kiti komisijos nariai buvo patalpinti pas malūninką, kurio malūnas buvo miestelio pakraštyje. Kita dieną mes su viršaičiu ir vertėju nuėjome į upelį nusimaudyti. Majoras pasilikio vienas. Kai grįžome nuo upelio, majoras man sako: „Ja, Vajčeliūnas“. Taip jis išstardavo mano pavardę. „Kai jūs išėjote maudytis, mane apipolė lietuviai su lašiniiais, su auksu, kad jiems ant jų iš valstaus turimų pažymėjimų uždečiau rezoliucijas, kad jie atleidžiami nuo stojimo į stovybos batalionus. Aš jiems pasakiau — rauss! (laukan). Pasakyk jiems, kad jie į komisiją eity su dokumentais, o ne su kyšiais“.

Aštuntą valandą pradėjome darbą. Apie tą namą, kuriame dirbo komisija, prisirinko nemažai vtyrų ir moterų. Vieni jų buvo atėję iš smalsumo, o kiti ir stojamo amžiaus vyrai. Vieni jų turėjo valstaus pažymėjimus, o kiti — ne. Bet į vidų niekas kol kas neįėjo. Jiems pasakiau keletą žodžių: „Tautiečiai, čia yra atvykusio mobilizacinio komisija, kuri ima vyrus į stovybos batalionus. Ar jūs norite stoti į tuos batalionus, ar ne — tai jau jūsų reikalas. Bet norėjau pasakyti, kad kai kurie iš jūsų su dovanomis kreipėsi į tos komisijos pirmininką, kad jis juos atleistų nuo stojimo į kariuomenę. Jei jūs paperkate vieną kitą rudmarškinį, tai negalvokite, kad galima lengvai papirkti karį. Juk papirkimas reiškia ir didelį neteisimumą. Išėitų, kad turtingieji nuo tos, mums pirmosios, pakeičius galėtų išsipirkti dovanomis, o neturtingieji — ne. Jei kalbama apie kovą prieš komunizmą, prieš žmonijos pabaisą, tai

pirmiausia prieš tą pabaisą turėtų eiti kovoti turtingieji, nes tos pabaisos nagai pirmoje vietoje yra atkreipti prieš juos“.

Buvo šeštadienis. Kadangi komisija čia turėjo dirbti ir pirmadienį, todėl ji į Panevėžį nevažiavo. Aš tą šeštadienį norėjau parvažiuoti į namus, o viršaitis man padovanojo ir rūkytą kumpį. Nepatogu man buvo tą dovaną priimti. Bet jis pasakė: „Žinau, kad jūs tenai mieste skurstate, nes neturite ryšio su kaimu“. Tiesa, maistinis pagal išduotas maisto korteles buvo gana sunku. Pagal korteles gautą savaitinį mėsos davinį buvo galima suvalgyti per dieną. Teko prisidurti maisto iš šalies. Mano oficialiai gaunamoji degtinė taip pat būdavo iškeičiama į maisto produktus.

Pavakareje visi nuėjome pas malūninką, pas kurį buvo apsistoję trys tos komisijos nariai. „Amerikano“, juokėsi majoras, matydamas malūninką esant šalto būdo. To malūno savininkas buvo lietuvis, kurį laiką gyvenęs JAV. Jis buvo praktiškas žmogus. Kai 1940 m. bolševikai okupavo Lietuvą, jis tuojau nusipirko 200 litrų spirito. Jį sukasė į žemę, o dabar tas skystimėlis buvo labai vertingas. Jis ir mums vaishno stipresniu gerimu. Karo metu sunku buvo gauti spirito.

Iš malūninko namo paskambinau į geležinkelio stotį. Norėjau sužinoti, kada į Panevėžį eis keleivinis traukinys. Man atsakė, kad keleivinis traukinys praėjo prieš porą valandų. Kito keleivinio traukinio šiandien nebus. Tada paklausiau, ar neis ta kryptimi karinis traukinys, nes ir į toki traukinį su majoro rekomendacija galėčiau patekti. Man atsakė, kad stotis neturi žinių apie kokį nors karinį traukinį. Bet čia pat pridūrė, kad iš Kupiškio stoties išėjo lokomotyvas, kuris eina į Panevėžį. Jis čia bus už kokio pusvalandžio. To lokomotyvo mašinistas yra vokiečių.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

IŽANGA I 30-AJĄ
SUKAKTĮ

Artėja naujieji 1986-ji metai. Kaip kiekvienais metais, taip ir šie bus pažymėti įvairiomis sukaktimis. 1986-ais savo trisdešimties metų veiklos sukaktį paminės ir Chicago Lietuvos operos pradžios skaitomai 1956 metai, kai tuometinis Chicago Lietuvos vyrų choras, muziko Vlodo Baltrušaičio vadovaujamas, nutarė pasukti į operinį kelią. Pirmosios jų statytos operos — G. Verdi „Rigoletto“ — premjera ir spektakliai įvyko 1957 m. ankstyvą pavasarį. Tačiau operos pastatymui buvo pradėta ruošti dar 1956 m. Operos sukakties progą, tik, spaudoje pasirodys daugiau apžvalginio straipsnio, nušviečiančio jos neitę kelią. Gana išsamus Chicago Lietuvos operos nueito kelio aprašymas yra paskelbtas neseniai išėjusiame Lietuvos enciklopedijos 37-me tome. Lietuvos enciklopedijos visus toms po ranka turi turėti kiekvienas švietęs lietuvis. Todėl reikia tikėtis, kad 37-jo tomo bus parduota keli tūkstančiai egzempliorių.

Zengdama į 30-ą sukaktį Chicago Lietuvos opera rengia staigmeną Chicago ir apylinkių lietuviams sausio 19 dieną. „Drauge“ perskaitės kelias žinutes apie tą dieną Marijos mokykloje rengiamą solistų koncertą, pasiskambinau Operos pirmininkui Vyt. Radžiui pasiteirauti, kokios apimtys bus tas koncertas. Pasirodė, kad grandiozinės. Įprastinėje Marijos mokyklos salėje, į kurią grįžta-

me tik su šiuo koncertu, o ne su ateities operomis, programą atlik Operos choras ir septyni solistai: Danutė Stanikaitytė, Gina Čapkauskienė, Aldona Stempužienė, Margarita Momkienė, Jonas Vaznelis, Algirdas Brazis ir amerikietis tenoras. Mažas partijas su choru dainuos solistai Vaclovas Momkus ir Bronius Maciukevičius. Šalia choro bus girdimos solo partijos, duetas, kvartetas ir sekstetas. Bus atliekamos ištraukos iš pasaulinių operų, o taip pat ir lietuvių kompozitorių V.K. Banaičio ir J. Karnavičiaus baigtos koncerto Konrado Valenrodo mirtimi už laisvę iš „I Lietuvai“ operos. Choru ir solistams diriguos Arūnas Kaminskas, akompanuos — Robertas Mockus.

Kiek žinau, salės nuoma už šį koncertą sieks per tūkstantį dolerių. Tačiau Operos vadovybė rizikuoja didelėmis išlaidomis tikėdamasi, kad ir blogesniais orais pasitaikius Chicago lietuvių visuomenė į koncertą palygins patogioje vietoje gausiai susirinks. Koncerte dalyvausiantieji solistai atsisako bet kokio honoraro. Dvi solistės iš kitų miestų bus atskraidintos papigintomis kainomis, tarpininkaujant Rasčiausko agentūrai. Šio koncerto tikslas pradžioje klausytojus geriausio lietuvių išėjimo choro ir žymiausių šių dienų lietuvių solistų atliekamomis operų ištraukomis ir kartu suteikti reikalingų lėšų išsekusiam Operos biudžetui kiek papildyti. Žinia, kad praėjusio rudens Operos tradicinis balius ir išplatinti laimėjimų

BALYS AUGINAS

APSNIGTI LINKĖJIMAI

*Ziema
Sukaustė veidą arimų —
Nuskrieja rogės sidarbo
slaitu —
Susąslę Smūtelis
Prie kelio parimo
Ir laukia
Šviesių Kalėdų, laisvųjų
Naktų,*

*Kai pabudus Gyvybės
Žvaigždė
Patekės mūsų saliai
Ir po žydinčias pievas kasdien
Vėl vaikščios Smūteliai —*

bilietai davė Operai apie devy-
nis tūkstančius dol. pelno yra
džiuginantys. Jei ir šis kon-
certas, kuriam jo atlikėjai ski-
ria tiek daug darbo ir laiko,
atneš dar kelis tūkstančius
dolerių pelno, tai bus padėtas
dalinis finansinis pagrindas šį
pavasari sukaktuvinio sezono
metu numatytai pastatyti
operai „Vilius Talis“.

MIRTIS BERLYNE

Iš Frankfurto tik dabar
gavau žinią, kad lapkričio 9
dieną Vakarų Berlyne mirė
daug metų ten išgyvenęs Pra-
nas Leskevičius, sulaukęs 80
metų amžiaus. Su Pranu
Leskevičium susipažinau 1982
m. rudenį, kai bičiulis Tadas
Mickus paprašė jį iš Washing-
tono automobiliu nuvežti į
Chicago. Tada Pr. Leske-
vičius pirmą ir paskutinį kartą
savo gyvenime lankėsi JAV.
Tadas Mickus su Pr. Leskevi-
čium susipažino daugiau kaip
prieš 20 m., tarnaudamas JAV
kariuomenėje vakariniame
Berlyne. T. Mickus Pr. Leske-
vičiaus asmenyje surado malon-
ų, nuoširdų lietuvi, tačiau dėl
jį supusios nepavydėtinos
aplinkos ir kartu baimės ne
per garsiai besiangžuojantį
lietuviškojo veikloje. Nors buvo
V. Vokietijos LB narys, prenu-
meravo „Europos Lietuvį“ ir

„Pasaulio Lietuvį“, dažnai
atvažiudavo į Europos lietu-
vių dienas.

Maloni buvo kelionė 1982 m.
rudenį su Pranu Leskevičium
iš Washingtono į Chicago
automobiliu. Džiaugėsi žmo-
gus pirmą kartą gyvenime
pamatęs Marylando ir
Pennsylvanijos kalnus, turin-
čius ūkius Ohio ir Indianos
valstijoje. Tačiau nenusiminė,
kad pasiliko gyventi V. Berly-
ne, o ne emigravo į JAV, nes
vokiečių valdžia aprūpina pui-
kia pensija ir nemokamu
gydymu.

Užvežiau tada Praną į
Karačių „Gintarą“ Union
Piere, kur, Karačiams vašin-
nant priešpiečiai, Pranas
džiaugėsi Amerikoje pamatęs
tokią didelę ir gražią lietuvių
turimą vasarvietę ant didžio-
lio Michigano ežero kranto.
Pasiekus Chicago, prieš
perleisdamas P. Leskevičį jo
būsimiesiems globėjams
Mickavičiams Marquette
Parke, dar sustojom prie
Jaunimo centro ir dėmesingai
peržvelgėm žuvusiems už
Lietuvos laisvę paminklą
Jaunimo centro sodyboje.
Vėliau dviejų savičių laiko-
tarpui mačiau savo bend-
rakių Praną su savo globė-
jais lankantį kiekvieną
lietuvių renginį, kur jis ypač
džiaugėsi Antro Kaimo spek-
takliu.

Apie tą mūsų kelionę ir
mano bendrakių įspū-
džius JAV bei jo pasakojimus
apie gyvenimą V. Berlyne
rašiau 1982 m. lapkričio mėn.
„Horizontuose“. Tada saugu-
mo sumetimais neminėju
Prano Leskevičiaus pavardės.
Jis tą skiltį perskaitė jau V.
Berlyne ir laišku padėjo.
Dabar, Pranu Leskevičiumi
iškeliaujus į amžinybę ir palai-
dotam V. Berlyne, jokie pavo-
jai nebe baido ir todėl drąsiai
skelbiu jo pavardę, informaci-
ją apie mirtį gavęs iš Frank-
furto gyvenančio ir ameri-
kiečių tarnyboje tarnaujančio
bičiulio Tado Mickaus, kuris,
kaip minėjau, daugiau negu
prieš 20 metų užmezgė pažintį

GEN. KONSULĖS
SVEIKINIMAS

Nuoširdūs Šv. Kalėdų
sveikinimai ir geriausi Naujų
Metų linkėjimai broliams ir
sesėms lietuviams. Naujuose
Metuose linkiu Jums laimės,
sveikatos ir sėkmės.

Mūsų ir visų geros valios
lietuvių linkėjimai ir troški-
mai — kad Naujieji Metai
atneštų šviesesnių vilčių
pavergtos Lietuvos išlaisvini-
mui.

Baigiasi 1985 metai. Baigia-
si mano konsulinė tarnyba.
Man buvo garbė ir malonu-
mas tarnauti Lietuvai ir lietu-
viams daugiau 14 metų. Dė-
koju veiksniams, orga-
nizacijoms, spaudai, radio
valandėlėms ir geriesiems
tautiečiams už bendradarbia-
vimą, ypač „Draugui“, už
talką, paramą, už mano parei-
gų vykdymo palengvinimą.

Reikiu ypatingą padėką
mielajai taktininkei, buvu-
siai vicekonsulei Marijai
Krauchunienei ir ilgamečiui
(nuo 1937 metų) konsulato tar-
nautojui Lioninui Labanaus-
kui už jų pasiaukojimą, meilę
ir neįkainojamą vertingą
talką konsulatui ir man.

Pasitraukiu iš pareigų
ramia širdimi, nes žinau, kad
Chicago generalinio konsula-
to testinumas užtikrintas.
Sveikinu savo įpėdinį naujai
paskirtą generalinį konsulę
Vaclovą Kleizą. Linkiu jam
sėkmės nelengvoje pareigoje.

Juzė Daužvardienė
Lietuvos Generalinė
Konsulė

su tuo lietuviu. Iš Frankfurto
Mickai ne kartą buvo nuva-
žiavę į V. Berlyną kartu švesti
sventes su Pr. Leskevičium.
Buvom kviesti ir mudu su
žmona. Tačiau dabar jau
pavėluota.

Kas aršiai kovoja su reli-
gija, tas naikina meną ir
kultūrą.

Friesenhausen

Linksmų Šv. KALĖDŲ ir laimingų 1986
metų visiems taupytojams ir geros va-
lios lietuviams linki

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija

2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 737-2110
1445 So. 50th Ave., Cicero, IL 60650 656-2201

Švenčiausios M. Marijos Gimimo parapi-
jos kunigai Marquette Parke sveikina visus
savo parapičius, visus lietuvius ir savo ge-
radarius, linkėdami

VISIEMS LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Kun. Antanas Zakarauskas, klebonas
Kun. Vito Mikolaitis
Kun. Richard Šaudis
Kan. Vaclovas Zakarauskas

Kristaus gimimo ir Naujų Me-
tų šventėse lietuviai Jėzuitai
nuoširdžiai sveikina kuni-
giją, vienuolijas, savo bend-
radarius, rėmėjus, bičiulius
bei visus lietuvius ir linki vi-
siems gausios Kristaus pa-
laimos.

VIDEOKASETĖS

DOKUMENTINIAI FILMAI IŠ LIETUVOS

„LITUANIKOS“ SPARNAI — Dariaus ir Girėno skridys per
Atlantą.
ŠIMTAMEČIŲ GODOŠ — Pasikalbėjimai su šimtamečiais,
SVENTEN — Pasiruošimai dainų šventei Lietuvoje.
GYVENU SAVO SAPNĄ — Kanados jaunuoliai Lietuvoje.
IEVA SIMONAITYTĖ — Rašytojos gyvenimas.
IESKOM KLAKSONŲ — Seni automobiliai, Šabaniauskas.

Visi filmai juodi/balti, 20 min. ilgio

\$29.95 vienas filmas.

(\$39.95 su angliskais subtitrais — „subtitles“).

Prašom pridėti \$2.50 už kiekvieną kasetę persiuntimo išlaidoms.

Siųskite čekius arba money orders „IVI“ vardu.

International Video Institute, Inc.

Dept. 101

c/o Juozas Kazlas

68 W. 69th Street, New York, NY 10023

Be abejo
jūs geriate
MARTELL.

Konjakų pasididžiavimą nuo 1715 metų.

Imported Cognac. 80 proof. The J. & F. Co. Louisville, KY

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Linksmų Kalėdų Švenčių ir
Laimingų Naujų Metų linki

TATRA INN

(Smorgasbord)

Polish Style Home Cooking
Cocktails

6040 So. Pulaski Road
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 582-8313

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutausti“ ar
„nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“.
O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad
dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti,
įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS
VARTOSENA

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skrybos
pagrindai bei neįvartotini žodžiai ir posakiai. Būtina
kiekvienam besirūpinančiam taisyklina lietuvių
kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m.
240 psl. kietais viršeliais.

Gaunama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629
Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija

CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG

AKTYVAI 45,000,000 DOLERIŲ

TAUPOMŲJŲ SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)

KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI			
	SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEĖGUS	KURSAS
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110 Savaitės dienomis: 10:00-6:00 Šeštadieniais: 9:00-2:00	\$500 -19,999	3 mėn.	7.34%	7.15%
		6 mėn.	8.03%	7.80%
		1 metų	8.51%	8.25%
		2 metų	9.31%	9.00%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201 Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Šešt. 9:00-12:00 New York tel.: 718-441-6799	virš \$20,000	3 mėn.	7.45%	7.25%
		6 mėn.	8.24%	8.00%
		1 metų	8.61%	8.35%
		2 metų	9.42%	9.10%
St. Petersburg: 813-367-6304	virš \$50,000	3 mėn.	7.71%	7.50%
		6 mėn.	8.70%	8.25%
		1 metų	8.88%	8.60%
		2 metų	9.68%	9.35%
KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000 APRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS	virš 100,000	3 mėn.	7.98%	7.75%
		6 mėn.	8.77%	8.50%
		1 metų	9.15%	8.85%
		2 metų	9.95%	9.60%
	IRA	6 mėn. - 1 m.	9.31%	9.00%
		18 mėn. - 2 m.	9.58%	9.25%
		3 m. - 4 m.	9.92%	9.57%
		5 m. - 6 m.	10.11%	9.75%

Red. Dana Račiūnaitė, 4407 S. Artesian, Chicago, IL 60632. Tel. 312-523-9572

PRAEJĘS INTELEKTŲ POKYLIS...

Penkios mokslo ir kūrybos simpoziumo dienos prabėgo kaip per sapną. Vos spėjus apsisukti, jau ir uždarymas, atsisveikinimai ir graudūs sudiev. Neuzteko laiko susitikti su mokslininkais, susipažinti su svečiais ir paskaitininkais, apsilankyti pačiose įdomiausiose paskaitose — aišku nepraleidžiant dialektologo Zigmo Zinkevičiaus paskaitos, ir jau atskubėjo nelaukiamas sekmadienis ir

išsiskyrimo valandėlė.

Tik sugrįžus į savaitgalinį gyvenimą Jaunimo centro patalpose, pastebėta ko taip pasigendama (ypač, kad šis simpoziumas turbūt paskutinysis, kuris ruošiamas Jaunimo centre): nebėra perpildytų salių su žiūrovais, kurie varžosi nors prabėgomis pamatyti Antro kaimo spektaklį, nebėra saldaus juoko keliančių senų pažįstamų, nebėra rimtų profesorų, mokslininkų, intelektualų ir nebėra išparduotų bilietų į uždaramąjį banketą — vienintelis lietuvių balius, į kurį parduodami bilietai išstisus metus. Iš toliau suvažiuavę paskaitininkai, mokslininkai ir klausytojai per tas 5 lapkričio mėnesio dienas pajauirino ir pagyveno lietuvišką veiklą Čikagoje. Nors „pokyliis“ pasibaigė, bet jau prasidėjo ruošos planai sekančiam, šeštam simpoziumui 1989 metais. Taip pat prasidėjo ir naujų pažinčių mezgimas ir bendravimo su kitais, tolimais draugais atnaujinimas.

Gal tikrasis MKS darbas tik dabar prasidėjo?

Simpoziumas — tikras „intelektualinis pokylis“, kuris, deja, mūsų tarpe įvyksta tik kartą per keturis metus. Bet gal kitaip ir neįmanoma suruošti tokio masto simpoziumą — kaip kartą į metus? O kūrėjai, mokslininkai, rašytojai, kurie rimtai žiūri į savo pašaukimą, negali praleisti kas savaitgalį prie alaus bokalo, degtinės stiklėlio ar šokių ratelio. Net ir paskaitai pasirodžius reikia gerai prisėsti ir padirbėti. Reikia susikaupti, pagalvoti, susimąstyti ir apgalvoti ką ir kaip kurti. Kūrėjai daug dienų, mėnesių ir metų praleidžia vieni prie knygų, prie rašalės, skaitydami, galvodami ir kurdami. Gyvenimas per trumpas, kad praleistum laiką švaistydami, kaip turtuolis su doleriais. Šių simpoziumų retumas išeivių gyvenime juo labiau padaro juos brangiais ir taip laukiamais.

Simpoziumo metu buvo įrodyta, kad mokslininkų ir gabių asmenų lietuvių tarpe nestokojama. Sunku išvardinti atskirai tų visų mokslininkų nuopelnus — jų tiek daug yra, bet visi vienaip ar kitaip, išėję į pasaulį, savina lietuvių vardą ir garą tautą. Čia glūdi vienas iš svarbesnių simpoziumo uždavinių — parodyti ne tik save, bet ir kitiems, svetimaučiams, ką lietuvių gali nuveikti. Į šį įvykį, į šį simpoziumą suvažiuo net 200 mokslininkų! O, tai neeiliniai lietuviai! Jie žinomi savo srityse ir jų raštai ir žodžiai turi svorio. Jie rašo, važiuoja į tarptautines konferencijas ir susirinkimus ir, lyg kokia nors slapta lietuvių kariuomenė, kariauja idėjų ir žodžių ginklais.

Bet simpoziumo nauda neapsiriboja veikimu į svetimaučius. Savųjų tarpe tokių įvykių nauda yra dvejopa. Pirmiausia, tokie kultūriniai reiškiniai atgaivina išvarčius idealistus, ypač tuos, kurie jaučiasi labai vieniši. Į simpoziumą suvažiuoja lietuviai iš visų pasaulio kraštų. Susitinka žmonės, kurie kitaip

Ir, žinoma, stipendija skiriama tik tiems moksleiviams, kurie planuoja studijuoti komunikacijos mokslus.

Prašymus stipendijai reikia paduoti iki vasario 21 d. Prašymų blankus galima gauti, skambinant į arkivyskupijos komunikacijos įstaigą tel. 312-751-8227. Stipendija vadinasi the Cardinal's 1986 Communications Scholarship.

Bruožai, ruožai ir veidai

Jau už 10 dienų Naujųjų metų išvakarės, o jaunimui amžina dilema kur, kaip ir su kuo sutikti Naujuosius metus. Tą vakarą ateitininkai ruošia sutikimą, papiginta kaina — \$12.50 studentams, Ateitininkų namuose Lemonte. Jie kviečia visus: ir skautus, ir vyčius, ir kitus jaunus lietuvius. Muzika rūpinasi jaunas Antanas Razma ir Rasa Soliūnaitė-Poskočimienė; bilietų dar yra.

O skautai akademikai, kurie kasmet po Kalėdų maudavo į snieguotą Wisconsin šiaurę slidinėti „baliavoti“ ir sutikti Naujuosius metus, šįmet prašė su savo nevykusių planavimu. „Korp! Vytis“ vyrai, laikinai likę be pirmininko, manė, kad gal akademikės, ASD narės, ką nors suruoš. O akademikės laukė, kol kiti suplanuos išvyką ir Naujųjų metų sutikimą. Taip ir niekas neapsiėmė atsakomybės, nieko nepadare, ir pirmą kartą per paskutinius 10 metų nebus Naujųjų metų sutikimo šaltoje šiaurėje! Tačiau akademikai gali prisidėti prie ateitininkų pokylio. Nugirdome taip pat, kad akademikas Linas Meilus galvoja priglauti „baliavotus“ savo buveinėje tą vakarą. Pažiūrėsime...

kurį reikėtų ateiti su maudymosi kostiumais. [Žiema? Čikagoje? -Red.]

Penkto mokslo ir kūrybos simpoziumo metu praėjusį mėnesį į Čikagą suvažiuo ne tik mokslininkai, bet ir jaunimo, kaip Tennessee gyvenantis Jonas Činkus. Šis būsimasis dantų gydytojas, atvykęs savaitgaliui pas gimines į Čikagos priemiestius ir išgirdęs apie MKS ir kalakutinių šokių, pasiliko. Jis net prisipažino skaitęs Draugą ir „Bruožus, ruožus ir veidus“. Činkus, kaip ir Kristina Kotovaitė, yra buvęs Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Kotovaitė grįžta į Čikagą prieš pat Kalėdas — iš Italijos, kur keletą mėnesių studijavo architektūrą ir keliavo po itališkus kaimelius dviračiu. Po Naujųjų metų ji tęs studijas Illinojaus universitete.

Kaip pavadinsi, taip pagadinsi...

Apie moterį reikia spręsti ne iš pavardės, bet pagal jos pasiekimus, teigia keturios moterys, sukūrusios MES (Moters esmė savaip) klubą per MKS uždaramąjį banketą. Visos keturios — poetė Eglė Juodvalkė, Harvardo studijuojanti Laura Mačiukė, Judita Sėdaitė ir Sniegulė Zalatorė — kovoja prieš mažybinių moterų pavardžių galines; jos yra pasirinkusios neutralinę — es galinę, kad nebūtų galima spręsti apie moters vedybinį stovį. Daugiau šiuo klausimu galima pasiskaityti L-vių Enciklopedijos XV tome, psl. 557, arba teirautis pas narę Eglę Juodvalkė, Kaulbachstrasse 68, 8000 Muenchen 22, Vak. Vokietija.

Sausio mėnesio gimtadieniai: ateitininkų veikėjo Vito Laniausko — 15; Lauros Ragaitės — 19 ir dr. Jono Šalnos — 20 d.

Pastebėta iškaba priemiestyje: „Prarykite savo išdidumą. Jame nėra kalorijų!“

Aukšė

Stipendija komunikacija besidomintiems

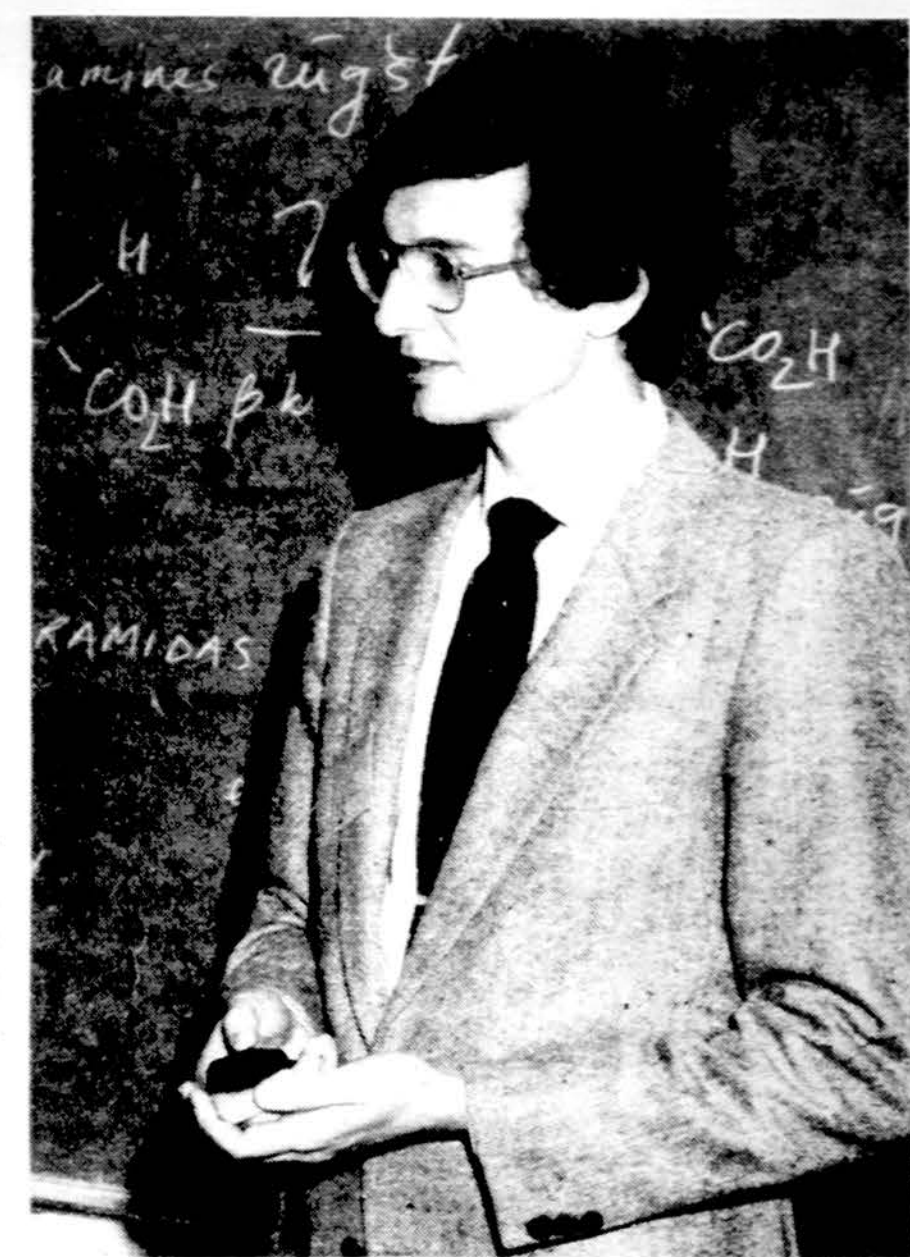
Atkreipiame jūsų dėmesį į vadinamąjį Kardinolo 1986 m. komunikacijos mokslų stipendiją.

Šią stipendiją kasmet skiria Čikagos arkivyskupija. Štai kvalifikacijos: 1. reikia būti kokios nors katalikų gimnazijos Čikagoje arba Cook ar Lake apskrityse moksleiviu, kuris numato gimnaziją baigti 1986 m.; 2. reikia būti tarp pirmųjų 25% pažangiausių savo klasės studentų; 3. reikia būti pasireikiusiam kokiame nors su komunikacija susietame darbe gimnazijoje ar už gimnazijos ribų.

Stipendijos dydis — 3,000 dol. Ji bus atnaujinama trejiems metams (taigi iki kolegijos baigimo), jeigu studentas išlaikys bent „B“ pažymių vidurkį.

DRAUGAS, šeštadienis. 1985 m. gruodžio mėn. 21 d.

5

Dr. Jonas V. Duncia, chemikas, skaito paskaitą MKS Čikagoje. Rytinio pakraščio lietuvių jaunimo veikėjas, jis yra vienas iš pagrindinių Pabaltiečių jaunimo stovyklų organizatorių.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Lietuvių Fondo metiniame baliuje lapkričio 16 d. Čikagos Lietuvių tautiniuose namuose. Čia matome dalį studentų, kuriems šiais metais buvo paskirtos LF stipendijos. Iš k. Dana Račiūnaitė, Danutė Rukšytė, Donatas Siliūnas, Ramona Steponavičiūtė, Loreta Stončiūtė, Birutė Tamulynaitė ir Sofija Zutauteitė.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

Rūta Končiūtė, Edmundas Saliklis, Jonas Kuprys, Vainis Aleksa ir Zuzana Papeckytė vieną vasarą Dainavoje...

gal nebūtų apie viens kitą girdėję ir susitikę. Simpoziumas yra neutralus ir sugėba pritraukti visokio plauko žmonių. Nereikia būtinai priklausyti ateitininkams, skautams ar kokiai nors politinei partijai. Tas susitikimas su kitais panašiai galvojančiais, nors kiti organizacijai priklausantys, teikia moralinę jėgą ir stiprybę. Tada pasidaro lengviau nugalėti savyje pilkas abejones dėl veiklos prasmės ir naudingumo. Pamatai, kad iš tikrųjų nesi vienas. Pasidaro vėl prasminga veikti, nes yra ir kitų lietuvių, kurie, nors ir negyvena Čikagoje, bet panašiai galvoja ir teikia vilties nugalėti nutautimo srovę.

Antra, simpoziumas suteikia galimybę visiems lietuviams susipažinti su kitais iš toliau atvažiuojančiais tautiečiais. Nevedusių prelegentų ir paskaitininkų skaičius, ypač vyresnio amžiaus jaunimo, JILPių (Jaunų inteligentiškų lietuvių profesionalų), buvo nemažas. Iš Kalifornijos atvyko vienas kitas nevedęs medicinos ar filosofijos daktaras; e;

Anot vienos simpoziumo dalyvės, „dėl tokių įvykių esame lietuviai“. Taip, todėl ESAME lietuviai.

Sniegulė Zalatorė

Mokslo ir kūrybos simpoziume, muzikologijos sekcijoje. Iš kairės: Alma Jakimavičiūtė, Dita Svaidienytė, Aurelija Vaičekauskaitė, Laura Vaičekauskaitė, Lina

Nuotr. Jono Tamulaičio

Šių metų „Ateities“ vakare smagiai nusiteikę draugai. Iš k. sėdi: Viktorė Venclovaitė, Rita Stukaitė ir Rasa Tījūnelytė. Stovi: Darius Kudzma, Nida Pemkutė, Kristina Likanderytė, Gaja Pemkutė, Daina Tījūnelytė, Linas Orentas ir Audrius Polikaitis.

Nuotr. Rūtos Musonytės

Audros Dirkytės ir Steven De Vita jungtuves laimina vysk. Vincentas Brizgys.

Nuotr. E. Butėno

Į NAUJĄ GYVENIMO KELIĄ

Viešpatie, paberk jiems rožių jų gyvenimo kelyje — žodžiai skaityti vedybų Mišių metu, tikinčiųjų maldoje.

1985 m. rugsėjo 29 d. po karštų ir šaltų dienų saulutė nušvito visu pilnumu. Tad tebūna ir jų gyvenimas saulėtas. Audra Dirkytė ir Steven De Vita 3 val. p.p. pradėjo naują gyvenimą Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke, Chicagoje.

Jaunąją prie altoriaus palydėjo baltuoju kilimu jos tėvelis pulk. leit. inž. Vytenis Dirkis, giedant „Veni Creator Spiritus“ operos vyrų chorui. Tai buvo širdį pagaunantis momentas. Šv. Mišias ir jungtinių apeigas atliko vysk. Vincentas Brizgys ir pasakė tikrai nuoširdų ir prasmingą jauniesiems pamokslą. Po įspūdingų ir iškilmingų apeigų labiausiai visus sujaudino iki ašarų, kai Audra padėjo gelį puokštę ant Marijos altoriaus, o ir iš širdies gėlių ir didelių nuoširdumų sol. D. Kučėnienė ir vyrų choras sugiedojo Marijai himną. Ir Mišių metu „Tėve Mūsų“ buvo sugiedota nepamirštamai.

Išėjus iš bažnyčios jaunieji buvo sutikti giminių, svečių sveikinimais ir baltuteliais ryžiais apiberti, reiškia, laimės šeimose. Po bažnyčios apeigų visi rinkomės į valses, kurios vyko gražioje gėlėmis išpuoštoje salėje Beverly Country Club (Western Ave. ir

87 st.). Svečių buvo daugiau kaip 260.

Orkestrui „Aidui“ pradėjus maršą groti, pasirodė ir jaunieji, lydimi pamergių ir pabrolių. Vyriausioji pamergė — Audros sesuo Dana Dirkytė, vyriausias pabrolis — Steven brolis Anthony De Vita. Kiti palydovai Alda

Rašyt. Vyt. Volertas jaunosios dėdė, praveda vestuvinę programą.

Nuotr. E. Butėno

Brakauskienė, Ramona Rapšytė, Elizabeth De Vita, Dean Alms, Andrew Bachrodt, Aleksandras Dirkis, gėlių nešėja — Kristina Clark (Audros pusseserės dukra). Jaunuosius sutiko su duona ir vynu jaunųjų tėvai Angela ir Vytenis Dirksiai, Anthony ir

Mary Lou De Vita. Susėdus prie vaišių stalo, jaunojo brolis Anthony pakvietė visus pakelti šampano taures ir sugiedoti ilgiausius metus. Toliau buvo paprašytas Audros dėdė Vyt. Volertas būti vaišių šeiminku, kuris savo literatiškais sugebėjimais buvo puikus pranešėjas. Sukalbėjus maldą kun. A. Puchenskiui, svečiai vaišinosi prie gražios muzikos garsų. Baigiantis vaišėms jaunoji Audra ir jaunas Steven padėjo tėveliams, giminėms ir visiems svečiams.

Smagiai linksminantis prie gero orkestro, priartėjo laikas skirtis su jaunaisiais. Audra ir Steven buvo susodinti ant kėdžių pagal lietuviškus papročius, apsupti svečių, apdainuoti ir palydėti į naują gyvenimą.

Į povestuvinę kelionę jie išplaukė su SS Norway laivu į Karibų salas ir grįžę apsigyveno Rockforde ir turi darbą savo profesijoje. Audra Dirkytė ir Steven De Vita abu yra gavę Bachelor of Science diplomus iš farmacijos Illinois universitete.

Svečias

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS IR SĄLDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

VEDA KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.
St. Petersburg: šeštadieniai, 12:30-1:00 v.p.p. ir WTIS stoties 1110 banga.
Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374.

GINKIME LIETUVIŲ TEISES
Nepamirškite savo aukos Lietuvų Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpą, čekius rašyti „Lietuvių Teisėms Ginti Fondas“ (arba „American Lithuanian Rights Fund, Inc.“) ir siųsti adresu: 2636 West 71st St., Chicago, Illinois, 60629.

Auka Lietuvų Teisėms Ginti Fondui US \$.....

Pavardė, vardas

Adresas

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistinininkas

Atdara šokiadieniai nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

IR MES SVEIKINAM BALTĄ

Šie metai — jubiliejiniai metai daugeliui mūsų organizacijų, kaip ir asmenų, kurie pasirinkome pabėgėlio dalį, o ne priespaudą, apgavystę ir rusišką „tautų draugystę“. Gerai prisimenu tada žvalų, uniformuotą Balfą igaliotini prel. Končiū, atvežusį mums į Vokietiją ne tik laisvųjų Amerikos lietuvių sveikinimus, bet ir visokeriopą ekonominę pagalbą. Per jį tapau savininke ir puikaus gerasirdės nežinomos tautietės kailinio apsiausto, kuris taip labai mane gynė nuo trejeto žvarbių žiemų, belaukiant lietuviškas stovyklas su čiurolionių ansambliu.

Sunku įtikėti, kad jau 40 metų prabėgo nuo to laiko, nusisėdami jaunystę, bet atnešdami laisvą gyvenimą ir gerbūvį. Todėl ir šio mėnesio 15 dieną į parapijos salę susirinko minia tų, kurie tada su dėkingumu priėmėme gausias Balfą dovanas. Šventė buvo įspūdinga, rūpestingai surengta, su gera vakariene, jei jau neskaityt prakalbos, kurioje per 25 minutes buvome įtikinėjami Balfą reikalingumu ir nauda. Kai kurie kalbėtojai nesiduoja įrodinti, kad net ir valstybės prezidentui toks iškalbingumas išeina tik į nenaudą.

Gražus epizodas buvo meninė programa. Kai pradžioje buvo su apgailestavimu pranešta, kad lauktoji mūsų mielo vyrų kvarteto programa gali nebevykti, visi žinojome priežastį ir smarkiai nuliudome. Po vakarienos — staigmena! Kvartetas pasirodė scenoje su pianiste Apeikyte, skubiai atbėgusia į pagalbą ir už tai susilaukusia tokių ovacijų, kokiomis retai ką apdovanojame. Prie programos puikumo labai prisidėjo ir akt. Petro Maželio perduoti du Julijos Dantienės humoristiniai eilėraščiai, prajuokinę visus iki ašarų. Tokiu būdu vakaro programa buvo išimtinai pavykusi, dar kartą padėkojant Balfui už buvusią ir esamą pagalbą, drauge sutelkiant kiek lėšų tolimesniam ir vargą patekusių tautiečių gelbėjimo darbui. Mes niekuomet to neužmiršime.

RKV

SU A.A. LEONU KANČIAUSKU-KANTU ATSIŠVEIKINUS

A.A. Leonas Kantas

Kai 1948 metais, dar būdamas maža, susipažinau su fotografu Leonu Kančiausku Argentinoje mūsų vienintelėje lietuviškoje parapijoje, nežinojau, kad man teks tirti paskutinį sudiev šioje svetingoje palmėm apsidintoje, saulės nubučiuotoje Californijos žemėlėje.

Velionis gimė 1916 m. rugsėjo 11 d. Lietuvoje. Jis visą gyvenimą išliko ramaus ir kuklaus būdo. Mes jo nematėme mūsų organizacijų vadovų eilėse, bet jis buvo visur, kur tik mūsų lietuviškas gyvenimas vyko. Mes kūrėme lietuvišką veiklą išeivijoje, o jis įamžino ją albumuose ir spaudoje. Kiek mes daug būtume praradę, jei nebūtų buvęs Leono ir jo nuotraukų. Daug kas ruošdama vienokį ar kitokį parengimą, pamiršdavom jį pakviesti, nes buvome įpratę ir suaugę su mintimi, kad jis bus, kad jis turi būti. Ir daug, o daug kartų pamiršdavom ištarti kuklų lietuvišką acū.

Mielas Leonai, tebūna tau lengva ši svetinga žemėlė, o aš noriu visų mūsų čia pasilikusių vardu tirti paskutinį kartą sudiev ir acū už tavo tylų ir kuklų, bet neįkainojamą darbą mūsų lietuvių išeivijos gyvenime.

Danguolė Valentinaite

ADVOKATU DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadieniai pagal susitarimą

VENCKAUSKAS, Inc.
Builders & Remodeling

- Purches & Dicks
- Aluminum Siding & Trim
- Masonry
- Additions
- Floor & Wall Tile
- Kitchens & Baths
- Hot Rooms
- Insurance Repairs

Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukas.

7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

RYTŲ LIETUVA
rinkinys
istorinių bei etnografinių studijų Surengimo

ALGIRDAS M. BUDRECKIS
STUDIA LITUANICA IV

Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga 1980. Spausdino M. Morkūno spaustuve. Didelio formato, 628 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$1625. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

GOVERNMENT JOBS
\$15,040 - \$59,230/yr.
Now hiring.

Call 805-687-6000 Ext. R-10061 for current federal list.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysmai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2900

A VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGJAMAS

Daug sutapsysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasažaukite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8992

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES

Nuomos, Parduoda, Taiso

Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

TAISOME SĄLDYTUVUS PEČIUS IR FRYZERIUS

1 METU GARANTIJĄ

• FRIGIDARE • COLDSPOUT
• G.E. • AMANA
• WESTINGHOUSE • ADMIRAL
• HOTPOINT • PHILCO ETC.

Turime dalių visų firmų gaminamų 25 metų esame biznyje. Nebrangus ir greitas 24 valandų patarnavimas
3606 W. IRVING PARK
539-3986 272-2935
SNOWFLAKE REFRIGERATION

HOROSKOPAS, 15 lapų \$15.00

Kasdieniniai pasikeitimai 1 mėn. \$10.00, 3 mėn. \$30.00, 6 mėn. \$40.00, 12 mėn. \$50.00. SUGYVENIMO POTENCILIA \$15.00. Bijoritmai 6 mėn. \$15.00. Siųskite čekį ar money order Saulė Jonynas, 238 Bellino Dr., Pacific Palisades, CA, 90272. Praneškite gimimo datą, vietą, laiką. Nežinant laiko, 12 val bus vartojama.

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus, mes patarnaujame Chicago ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga

6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

RE/MAX
paulius jasienevicius

No. 407 — Naujas 3 butų namas — Archer. Būk pirmutinį savininką turėti 3 butų namą prie Archer ir Kenneth, 3 mieg., 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb., "garden Apt.", 3 "boileriai", "thermopane" langai, žemi procentai. Skambinkite dabar.

No. 441. 10 butų nuosavybė 64-ta ir Sacramento. Geram stovyje, su dviejų ir vieno mieg. butais, rūšys per visą namą, naujas stogas, ypatingai gerai išlaikytas, mažos išlaidos. Skubėkite dabar ir pradėkit uždirbti pinigą.

AR NORITE PARDUOTI

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

Century 21
KIMBLE REALTORS®
7922 S. Pulaski Rd.

RIMAS L. STANKUS

REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašo ne paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Anatolijaus Kairio

Naujas vaidinimų rinkinys

DVYLIKA

Dvylika vienaveiksmių išeivijos teatrams.

200 pusl., kaina \$11.00 su persiuntimu

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbia sielą. „Drauge“.

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siūsti, padėtis stabilizavosi ir dabar galima pasiųsti daug vertingų ir naudingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba priimame užsakymus geros rūšies prekėms už kompetingą kainą.

SUDAROME TESTAMENTUS, administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, PERSIUNČIAME PALIKIMUS Į LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Dėl visų smulkų informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras,
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England
Telef. 01 460 2592

Po Lituanistinės katedros įmokėjimo naujo šimto tūkstančių Ilinoiso universitetui. Iš kairės: PLB fondo išd. Juozas Lukas, „Draugo“ red. Mykolas Drunga ir PLB fondo pirm. Vytautas Kamantas.

Nuotr. J. Tamulaučio

AR BUVO GALIMA DAUGIAU PADARYTI?

Aiškinau su Juozu Vitėnu
JUOZAS KOJELIS

„Galėjo geriau būti“ straipsnyje („Draugas“, XI.9) rašiau apie Baltuosiuose rūmuose įvykusį Amerikos pabaltiečių organizacijų atstovų pasitarimą su prezidentūros koordinatoriumi būsimos „viršūnių konferencijos“ Genevoje reikalais. Pastebėjau, kad iš visų dalyvių tik Baltų Laisvės lygos atstovas įteikė memorandumą ir apžvelgiau memorandumą turinį. Žinojau, kad ir kai kurios kitos grupės memorandumus ruošė ar siuntė, bet savo straipsnyje apie tai neužsiminiau, nes tai nebuvo mano straipsnio tikslas. Gerai paruoštų laišku ir memorandumų siuntimą laikau reikalinga veikla, tačiau nemanau, kad tuo išseimamos visos galimybės, todėl padariau švelnią išvadą, kad „galėjo geriau būti“.

I mano straipsnį XII.6 „Drauge“ atsiliepė Juozas Vitėnas. Papasakojęs apie kitus memorandumus ir padaręs eilę priekaištų man ir kitiems, padaro tvirtą išvadą: „Buvo padaryta, kas galima“. Įaigi, anot jo, nieko daugiau nebebuvo galima daryti.

Tapęs Vliko valdybos nariu, Juozas Vitėnas pradėjo rašyti. Pažindamas jį gana artimai, jaučiau, kad jis informuotas apie Vliko veiklą, siūlymus naujų idėjų, pateiks atsakingą organizacijų veiklos ir ne veiklos kritiką. Deja, teko nusivilti. Apie Vliko darbus beveik nerašo, nežadina miegančiųjų ir apsnūdėlių, o vis priekaištuoja dirbantiesiems. Lietuvių Bendruomenė dėl pasipriešinimo lenkų manevrui atgauti teoretinę teisę į Vilnių, PLJ sąjungai dėl pasisakymo už laisvą apsisprendimą Jungtinių Tautų kontroleje, Baltų Laisvės lygai dėl išstudijavimo problemų, prieš pradėdant projektus vykdyti („Mūsų veikloje, realios galimybės“ yra įprastas nevykimo pateisinimas) ir t.t. Ir pastarajame straipsnyje priekaištų netrūksta.

Iš tikro aš sveikinu Juozą Vitėną, prabilusį visuomeniniais klausimais. Lietuviškas problemas ir organizacijų veiklą ne tik galima, bet ir reikia viešai vertinti ir, reikaliui esant, kritikuoti. Tačiau kritika turi paistyti faktų ir logikos. Iš tos žurnalistinės taisyklės išimty yra sau pasidaryti „Naujienos“ ir „Akiračių“ buldogas. Deja, šiuo, švelniai išsireiškęs, žurnalistiniu nesąžiningumu nusikalto ir JV. „Padaryta, kas buvo galima“ straipsnyje jis taip išraito, tarsi būtų buvęs mano siūlymas Vliko valdybai sukviesti specialų pasitarimą pasirodimo „viršūnių konferencijos“ strategijai nustatyti. Cituoja kažkokius žodžius, kalba apie kažkokias pavarde, apie ką aš visai nieko nežinau. Tuo maišymu, aš manau, jis nori nuslėpti faktą, kad nutarimas sukviesti minėtą pasitarimą

buvo padarytas Vliko tarybos rugsėjo 15 d. posėdyje Chicagoje. Kadangi Vliko valdyba Vliko tarybos nutarimo ar rekomendacijos nevykdė, ir jis tą faktą bando nuslėpti, tad pamaišymui ir pasirinko tai, kieno J.K.J. Man atrodo, kad Vliko taryba turėjo tikslesnį politinį įžvalgumą už Vliko valdybą, kuri rekomendacijos nepriėmė. Tokiam pasitarime greičiausiai būtų iškėlę naujų idėjų, o ne vien memorandumų rašymas.

„Kas buvo galima daugiau padaryti, J. K. J. nenurodo“, rašo JV. Niekas neprašo mano patarimo ir nežinau kam sugėdijęs turėčiau duoti. Tai galėję padaryti Vliko valdybos sukviesto pasitarimo dalyviai. Bet kai viešai prašoma, galiu kai ką pasiūlyti:

Sutelktinomis pastangomis buvo galima paieškoti kelių susitikimų su prezidentu. Gal ir nebūtų pavykę, bet nebuvo bandyta.

Buvo galima bandyti surasti bent 25 senatorius ir 100 kongresmanų, kurie būtų kreipęsi į prezidentą Genevoje Pabaltijo valstybių klausimą kelti. Tai būtų akivaizdus mūsų politinės įtakos pademonstravimas. Juk vien „Ad Hoc“ Pabaltijo valstybių ir Ukrainos reikalams komitete turime daugiau kaip 100 kongresmanų. „Ad Hoc“ komitetas nejudės, kol paskata neatėis iš Amerikos pabaltiečių.

Galima buvo bandyti atskirų valstybių legislatorse pravesti atitinkamas rezolucijas, nukreiptas į prezidentą. Geriau pasiorganizuoti, prezidentūrą galėjo pasiekti ne 1000, bet 5000 individualių laišku.

Būtų buvę labai puiku, jei PLB valdybos pirmininkas prezidentui būtų pasiuntęs ne tik „a memorandum prepared by one of its eighteen affiliates“, bet visų aštuoniolikos LB kraštų valdybų. Taigi galimybių buvo ir kitų, visai netvirtinant, kad jas visos buvo galima išnaudoti.

Jei JV būtų pajėgęs išvėgti kitas galimybes, ne tik memorandumus, tad beveik visi jo priekaištai būtų atpuolę. Ir vargu būtų padaręs tvirtini-

VOKIŠKOS NUOTRUPOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Beveik tikra, kad nuo 1986 m. sausio mėn. 1 d. Vakarų Vokietijos krautuvų lentynose pasirodys cheminių kelių gaminamas alus. Taip nusprendė Europos b-nės vyriausios teisėms Liuksemburge, norėdamas jam surasti rinką po Belgijos ir Olandijos taip pat ir Vakarų Vokietijoje. Numatoma, kad 0,33 ltr. butelis ar skardinė kainuos 30-50 pf. „Tikras“ alus, gaminamas jau 500 metų „biržietišku keliu“ (taip pavadintų VI. Ramojus!), yra dvigubai brangesnis. Šiandieniniai jo gamybos naudos jami apyriai, mielės, salykla, vanduo ir kt. priedai ir trunka apie 3-6 savaites. Tuo tarpu „cheminiam“ alui užteks kukurūzų, ryžių bei 7% įvairių chemikalų.

Ką sako alaus daryklos? Vienos gamyklos direktoriaus atsakymas buvo labai trumpas: geriausia jo reklama būtų — ant lipinuko išpaista kaukolė! Gal ir teisingas atsakymas, nes cheminių kelių gaminamas alus turi savyje sachariną, citrinos sunkos, pieno, acto ir kt. priemaišų, kurios yra griežtai draudžiamos Vokietijoje.

Vieno bulvarinio laikraščio bendradarbis, nusipirkęs Belgijoje ir Olandijoje cheminių alų, pasikvietė savo draugus į „knaipę“ jo išmėgimui. Atsakydami: tariamai „alum“ vadinamas skysimas neturi jokio skonio. Jis yra panašus į sriubą be druskos. Jį galima būtų gerti tropikų kraštuose, neturėjus burnoje keletą savaitių vandens...

Šimtaprocentiniai sutinku su vokiečiais, kadangi prieš dvejus metus Kanadoje ir JAV pajutau vokiško ir šiaurės Amerikos alaus skirtumą. Nemanau, kad chemikalų pagalba gaminamas alus ras plačią rinką vokiškų tarpe. Gal tik dėl žemos kainos jis bus populiarus „benamių“ tarpe.

ma, kad „buvo padaryta, kas buvo galima“. Tačiau memorandumų šio pagautas jis tik apie memorandumus ir tekalba. Pvz. jis bando sudaryti nuomonę, kad aš nepatenkintas, kad Baltųjų rūmų pasitarime ir kiti memorandumų neįteikę. Aš gi manau, kad tai būtų buvę ne tik neišimtinga, bet net kvaila. Tačiau, jei geras memorandumas iš anksto bendru sutarimu būtų paruoštas ir, progai atėjus, atitinkamam valdžios pareigūnui pateiktas ir visas pokalbis sukoncentruotas apie memorandumą keliamus klausimus, pasekmės galėjo būti geresnės, negu vieno ar kelių memorandumų įteikimas ir paskui vedamas palaidas pokalbis.

JV visuomeninėje ir politinėje veikloje patyrimo neturi, tad ir gali nežinoti, kad šalia memorandumų buvo ir kitų galimybių. Tik reikia stebėtis, kad patyręs žurnalistas daro oponento minties iškraipymus.

Prieš 30 metų buvo įsteigta Vakarų Vokietijos kariuomenė. Tiksliai data — lapkričio mėn. 12 d. Sukaktį atžymėjo didžiosios partijos savo susirinkimuose, spauda, radijas ir televizija, nurodėdamos jos svarbą šiandieniniame Vokietijos, vakarų Europos ir NATO gyvenime. Dalyvaujant ministerių kabinetai, aukštiems svečiams bei NATO valstybių kariniam atstovams, Liuneburgo šile įvyko pratimai ir paradas. Savo kalboje kancleris H. Kohl pažymėjo, kad Vakarų Vokietijos kariuomenė yra piliečių kariuomenė piliečiams. Kiek toliau buvo susispietę apie 200 demonstrantų — jaunų socialistų, profsąjungų atstovų ir kt. Jų tarpe matėsi poeto B. Brechto duktė, padėk-lamavusi jos tėvo sukurtą eilėraštį „Žuvusio kario legenda“.

Jubiliejaus proga, kai kuriuose miestuose naujokai davė priesaiką. Keli simtai demonstrantų — taikos šalininkų su įvairiais plakatais šūkavo, švilpė, užbaigdami demonstraciją sudeginimu Vakarų Vokietijos ir JAV vėliavų.

ZDF televizijos vakaro programoje žinomas komentatorius G. Lioventalis (jis rodė pabaltiečių žygio filmą) beveik 45 min. paskyrė SS-gai ir jos santykiams su vakarų pasauliu taip pat palygindamas skaičiais Maskvos ir NATO karines jėgas. Visose ginklo rūšyse yra milžiniška SS-gos persvara, tačiau ūkinyje — Maskva yra nykštukas.

Veinbergo padėjėjas R. Perle atsakinėjo į klausimus, kurių gal įdomiausias buvo — technologinių žinių vogimas. Pasirodo, kad pvz. Antanovo lėktuvas yra šimtaprocentinė amerikiečių lėktuvo kopija (tik ekspertai gali atskirti), eilė kompiuterių ir t.t. Aplamai savo puikiai išvystytą šnipinėjimo tinklą sovietai kiekvienais metais išvagia apie 500 projektų, arba gauda įvairius uždraustus kompiuterius iš neutralių Europos kraštų. Tuomi Maskva sutaupo milijardus dol. savo karinėje pramonėje.

Norėčiau turėti šventojo dorybės, apaštalų tikėjimą ir herojaus gyvenimą bei mirtį.

J. Du Plessis

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriauceliūnų šeima savo mirusiam sūniui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUŠ
KRIAUCELIŪNO
PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriauceliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų, ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuva vienerių metų bėgyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriauceliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriauceliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami: EUGENIJAUŠ KRIAUCELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI 12500 Pawnee Road Palos Park, Illinois 60464

Mano pagarba Šv. Raštui yra tokia didelė, kad kuo mano vaikai anksčiau pradės jį skaityti, tuo tikresnės bus viltys, kad jie išaugs naudingais krašto piliečiais ir garbingais visuomenės nariais.

J. Q. Adams

Šv. Raštas šiame mūsų vilties kalėjime yra langas, pro kurį mes žvelgiame į amžinybę.

J. Dwight

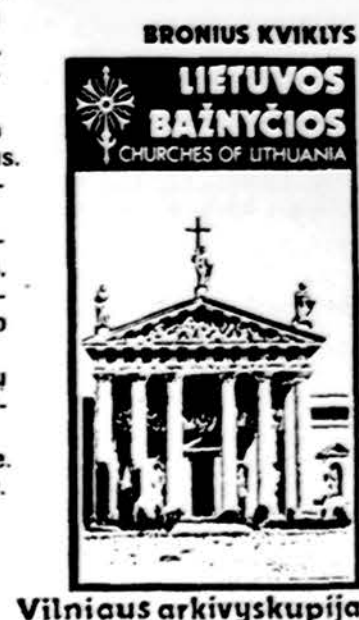
A.†A. Anelei Liaubienei

netikėtai amžinybėn iškeliavus, jos vyrą WILLIAM, DUKRAS JANĘ KARAZIJĄ, DANNĄ GULBINAS su šeimomis, sūnų EDWARD ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

JULIUS KARSAS
LEONORA IR VYTAUTAS PAKETURIAI
MARIJA STRUENIENĖ
ONA IR STASYS LUKAI
ONA ŽILIONIENĖ
STEFAS IR MOTIEJUS KRUŠNIAI

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA, I dalis
Šioje V-to t. I-je dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinarai, valdytojai, kunigai... arkivyskupija amžiu bėgyje. Šis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, koplyčioms, paminklams. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 432 psl., 585 iliustracijomis, spalvotu Aušros Vartų Marijos paveikslu, su priedu — Vilniaus miesto planu, kietais viršeliais. Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Tekstą rinko Draugo spaustuvių. Atspausdino Morkūno spaustuvių. Kaina su persiuntimu \$22.50. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.60 valstybės mokesčio

Vilniaus arkivyskupija I

Pačiam jaunystės žydėjime

A.†A. Edmundui Zablockui

iškeliavus amžinybėn, skausmo prislėgtus tėvus ANGELE ir ANTANĄ ZABLOCKUS ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Dalia ir Algis Augūnai
Antanina ir Adolfas Deikiai
Jadvyga Jokubaitienė
Stasė ir Antanas Zaprackai

Mylimam sūniui

A.†A. Edmundui Zablockui

mirus, skausmo prislėgtus mūsų mie-lus Angelę ir Antaną, bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

REGINA IR PETRAS PETRAUSKAI

A.†A. inž. Povilui Grižui

mirus, jo žmonai ALEKSANDRAI ir sūniui EUGENIJUI su šeima reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Stasys Česnavičius
Vladas Grincevičius

EVANSE-VANAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Apaščiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

papildomas taip pat Marquette Parko Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

„Por-Life of Michigan“ susirinkimo metu Lansinge, Michigano sostinėje. Iš kairės: Saulius Anušis, Illinois kongr. H. Hyde ir Andrius Anušis, kurie gina negimusių gyvybės ir teisę gyventi.

APLIKUS

x Kalėdų šventėse Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke parapijos choras giedos per Bernelių Mišias 12 val. naktį ir 10:30 val. ryto per sumos Mišias. Choro diriguos muz. Antanas Linas, prie vargonų bus K. Skaisgiris ir A. Linas. Solo giedos solistės M. Momkienė, A. Giedraitienė ir G. Mažeikienė. Smuiku groš L. Veleckytė. Choras ir solistės atliks Čiurlonio, Adams, Gruber, Schubert ir lietuvių kompozitorių kūrinius.

x A. a. Motiejus Povilaitis mirė Woodhaven, N.Y., gruodžio 19 d. Laidojamas pirmadienį, gruodžio 23 d. Nulūdimė liko žmona Ursulė, dukterys Onytė, Marytė su šeima ir Silvija. Chicagoje liko jo žmonos giminės Brizgiai, Mikučauskai ir kt.

x Jubiliejinių pašto ženklų ir simbolio (logo) konkursų terminas yra š.m. gruodžio 31 d. Tai primindami, projektus prašome siųsti: Lietuvos krikščionybės jubiliejus, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

x Kun. dr. Ignas Urbonas šį sekmadienį, gruodžio 22 d., 2 val. po pietų Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje atnaušaus prieškalėdines šv. Mišias.

x Šv. Antano parapijos bažnyčioje išpažintis bus lietuvių kalba pirmadienį, gruodžio 23 d., 7 val. vak. Apeigas praves kun. J. Kidykas, S.J. Giesmėmis padės išpažinties einančius parapijos choras.

x A.L.T.S.-gos Chicagos skyrius ir šiais metais, kaip ir praėjusiais, NAUJŲJŲ METŲ sutikimą ruošia L. Tautinose namuose. Pradžią 8 v.v. Užsakant status (10 žmonių) arba paskiras vietas, prašome skambinti šiais telefonais: 776-3547 (V. Lenkevičienė) arba 778-7707 (B. Kasakaitis). Šokiams gros melodingas GINTARO orkestras. Vakarienė ir šampanas vienam asmeniui kaštuos tik 20 dolerių. Maloniai kviečiame visus čia giesmėmis būti mūsų svečiais. Visi kartu pakeisime senų metų paskutines valandas, o Naujuosius Metus sutikime pakilioj nuotaiką.

(pr.)

x Naujiena! parduodami Lietuvos laisvės varpas. Nepriklausomybės laikų Kauno Karo muziejus, Žemaitija ir kiti paveikslai. Velnikių drožiniai, tulpių statulės, įvairūs audiniai, gintaras. Skambinti (312) 656-6599.

(sk.)

x Žydinčios gėlės Kalėdoms! Turime didelį įvairių gėlių pasirinkimą — ružavos, baltos, raudonos — poiseitijos, azalijos ir ciklamenai. Kalėdų ar Kūčių stalui aranzamentai. Einant į svečius tai graži dovana. Baltic Blossoms, 2451 W. 69th Str. Tel. 434-2036.

(sk.)

x Lietuvių kelionė į Šventąją Žemę kovo 6 - 14 d.d., 1986 m. organizuoja „Darbininko“ laikraštis. Kelionės vadovas — „Darbininko“ red. Tėvas dr. Kornelius Bučmys, OFM. Kaina, įskaitant viską — \$1,199 iš New Yorko. Iš Chicagos ir kitų miestų — pridėtinis mokestis. Chicagos apylinkėse registruotis pas dr. Joną Račauską 425-4266 arba pas kun. Alg. Kežį, S.J. 348-3213. Rytiniam pakrašty — agentūroje „Vytis“ 718-769-3300, 2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229.

(sk.)

x Šv. Antano parapijoje Cicero lietuvių kalba šv. Mišios per Kalėdas bus 10:30 val. ryto. Jas laikys kun. K. Trimakas. Nuo 10 val. r. ir šv. Mišių metu parapijos choras giedos kalėdines giesmes solo giedant Eglei Rūkštelytei ir trompete pritariant Dariui Polikaičiui. Visi parapičiai ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

x Jėzuitų koplyčioje šv. Kalėdų vidurnaktį bus laikomos šv. Mišios. Jų metu smuikininkai Povilas ir Vanda Matiukai atliks melodius religines nuotaikas kūrinius ir palydės bendras tradicines kalėdines giesmes. Vargonais akompanuos Manigirdas Motekaitis. Visi kviečiami.

x Leonora ir Vytautas Paketuriai nuosirdžiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 1986 metais, visiems linki geros sveikatos ir laimingo gyvenimo. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

x Stefa ir Motiejus Krušniai ir sūnūs nuosirdžiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingai sutikti Naujuosius 1986 Metus. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugui“.

x Dalė Vaikutytė-Murray, Brookfield, Wisc. „Motery Dirva“ redaktorė, sveikina visą „Draugo“ personalą ir visus, kurie prisideda savo darbais prie „Motery Dirvos“, linki viso geriausio Naujuose Metuose.

x Dr. Leonidas ir Prarimė Ragai, Bloomington, Ill. Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

x Marija Zabarauskas iš Chicagos sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šventėmis ir linki laimingų Naujųjų 1986 Metų.

x Juozas ir Elena Jurkėnai, Worcester, Mass. sveikina „Draugą“ švenčių proga su čekiu 25 dol. auka. Didelis ačiū.

x Už a.a. Janiną Račauskienę, minint jos vėnių metų mirties sukaktį, šv. Mišios bus atnaušiamos Tėvų Marijonų koplyčioje gruodžio 22 d., 10 val. r. Visus draugus ir pažįstamus kviečiame dalyvauti.

(pr.)

x Draugoprenumeratavys geriausia dovana Kalėdoms sūnums ir dukroms. Tik 32 dol., jei nauja prenumerata. Ši speciali nuolaida pasibaigs gruodžio 31 d.

(pr.)

x Marquette Delicatessen praneša jų parduotuvė bus atidaryta sekmadienį, pirmadienį ir antradienį, gruodžio 22, 23, 24 dienomis nuo 8 val. ryto iki 5 val. p.p. Tel. 776-2717. Savininkė D. Kurauskienė.

(pr.)

x Riešutiniai tortai, bakes — mūsų specialybė. Venta Del, 2419 W. 69th gatvė. 476-4622.

(sk.)

x Babkos skaniausios, niekur tokių negausit, raguoliai, napoleonai, tortai Kūčių stalui. Įvairios silkės, grybų auselės ir daug kitų gėrybių. Šviežios dešros \$1.80 su šituo skelbimu. Venta Del, 2419 W. 69th Str., 476-4622.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.)

x A. a. operos solistės Izabelės Motekaitienės atminimui koncertas bus sausio 5 d., sekmadienį, 2 val. Jaunimo centro kavinėje. Programą atliks jos dainavimo mokiniai, akompanuos sūnus Manigirdas. Koncerto tema „Mirtis Dainoje“ — tai dainos ir giesmės, liečiančios įvairiausių jausmų ir minties atspalvius apie šį neišvengiamą įvykį. Šios gražios muzikos yra sukurta daug, tik ji yra retai atliekama. Visi kviečiami atsilankyti. Po koncerto bus kavutė.

x Valentina Bukauskaitė de Persico, Argentinos, Beriso „Mindaugo“ draugijos pirmininkė, laiškų sveikina „Draugą“ ir visus aukojusius „Mindaugo“ draugijos namams — salei užbaigti. Ji rašo, kad jų tikslas jaunimą išmokyti mylėti Lietuvą ir susipažinti su jos tradicijomis, kaip vyresniuosius išmokė jų tėvai. V. Bukauskaitė de Persico yra gimusi Argentinoje, ten užaugusi ir baigusi mokslo. Lankėsi du kartus S. Amerikoje, kur turi dėdę kunigą A. Bukauską ir daug draugų. Ji rašo laišką gražia lietuvių kalba.

x Taksų įstaiga (IRS) ieško lietuvių, gyvenusių Marquette Parko rajone ir nori jiems gražinti permokėtus mokesčius. Tarp jų yra dvi lietuviškos pavardės: Vitas ir Justina Bernadišiai ir Stevens Peter Dainis. Jie patys ar apie juos žinantį prasi pranešti jų adresu IRS įstaigai tel. 435-1040.

x „Lietuvos Aidų“ radijo programa persikėlė į naują vietą ir dabar jos adresas yra: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Programa transliuojama kasdien 8:30 val. vak. iš WCEV stoties 1450 KC banga.

x Juzė ir Jonas Žebrauskai, Chicago, Ill. sveikiname visus mūsų draugus ir pažįstamus su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais 1986 metais linkime sveikatos ir visų Jūsų troškimų ir džiaugsmo išpildymo. Vietoj kalėdinių kortelių aukojame 30 dol. „Draugui“.

x Regina Latožienė, Cicero, Ill. mūsų garbės prenumeratorė, pratęsė prenumeratą 1986 metams su 27 dol. auka dienraščiui. R. Latožienė ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų ačiū.

x Stasys Žymantas, Tinley Park, Ill. mūsų rėmėjas ir garbės prenumeratorius, atsiuntė mokestį už 1986 metų prenumeratą ir dar pridėjo 32 dol. auką. St. Žymantą ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų ačiū.

x Švenčių proga sveikiname mūsų klientus ir visus geros valios lietuvius. PATRIA — dovaninių prekių, elektronikos ir taisyimo prekyba, atidara nuo 10 iki 6 v.v., šeštadieniais ir sekmadieniais iki 3 val. p.p. 2646 W. 71 gatvė, tel. 778-2100. Savininkai P. ir A. Šlatai.

(sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.)

x Skubiai reikalinga lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti 2 mažamečius vaikus tarp 3 ir 5 dienu savaitėje. Evergreen Parko apylinkėse. Skambinti 424-8101.

(sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padame sutvarkyti palikimus. Kreipitis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

(sk.)

Korpl. „Gajos“ valdybos keturi nariai. Iš kairės: dr. D. Saliklytė, dr. A. G. Razma, dr. K. Ambrozaitis ir dr. A. Šaulytė.

Nuotr. dr. A. Razmos

x Jeronimas Landsbergis šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga savo gimines, artimuosius, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai sveikina.

x Veronika Mašiotienė, Chicago, Ill. sveikina savo artimuosius su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais 1986 metais, linki, kad artimo meilė ir Lietuvos meilė gaivintų mūsų visų veiksmus.

x Wanda Petkus, Park Ridge, Ill. mūsų nuoširdi rėmėja, garbės prenumeratorė, atsiuntė 50 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame už gražią auką.

x Aldona ir Stepas Ingauniai, Hot Springs, Ar. sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais metais linkdami džiaugsmo, laimės, o daugiausiai sveikatos. (Aldona Ingaunienė jau nuo metų pradžios po gana rimtų operacijų sveiksta ir stiprėja, nors dar tebėra daktarų priežiūroje). Vietoj sveikinimo kortelių Ingauniai skiria auką „Draugui“.

x Rūta ir Povilas Kiliai su dukrom sveikina visus draugus, gimines ir pažįstamus linkdami linksmy šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

(sk.)

x Už a.a. Valės Venclovičienės sielą šv. Mišios bus atnaušiamos sekmadienį, gruodžio 29 d. 11 val. ryto Jėzuitų koplyčioje.

x „Aido“ orkestras gros šokiams, o Ona Norvilienė paruos skanią vakarienę per Dainavos ansamblio Naujų Metų sutikimą. Rezervuokite vietas kuo greičiau pas Metą Gabalienę (863-8210) ar pas Danguolę Ilgintę (847-0380).

(pr.)

x Labdarių d-jos ir JAV LB Socialinių reik. t-bos paruošė dovanų siuntinėliai okup. Lietuvos vaikams teblaukia siuntėjų! Tebėra likę 250 siuntinių, o jau tik 5 dienos ligi šv. Kalėdų! Vieno paketo persiuntimo kaina tik 45 dol. Prašome nedelsiant kreiptis į Lithuanian Human Services Council, 2711 W. 71st St., Chicago IL 60629, tel. 312-476-2655.

(pr.)

x Kalėdiniai šokiai — gruodžio 25 d., 8:00 v.v., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Gros „Aido“ orkestras. Įleidžiami visi nuo 18 metų amžiaus su ID kortele. Ruošia Chicagos akademikai skautai.

(pr.)

x Išnuomojamas kambarys su visais patogumais gerom sąlygom, netoli jūros. Skambinti 1-305-861-2161, Miami Beach, Florida.

(sk.)

x Sonia Untulis, Palos Hills, Ill. mūsų rėmėja, buvo atvykusi į „Draugą“, visiems palinkėjo linksmy švenčių ir ta proga įteikė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū už viską.

x Jonas Žebrauskas, Chicago, Ill. mūsų garbės prenumeratorius, atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 10 dol. „Draugo“ paramai. Nuoširdus ačiū.

x Anthony Thomas, Woodridge, Ill. už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 30 dol. A. Thomui, mūsų nuoširdžiam rėmėjui, tariame nuoširdų ačiū.

x Dr. Ona Mironaitė, Chicago, Ill. mūsų nuoširdi rėmėja, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 40 dol. auką. Tariame didelį ačiū už mielą auką.

x Kazys ir Rožė Ražauskai, Dearborn Hts., Mich. sveikina visą „Draugo“ personalą su Kalėdų šventėmis, linki geros sveikatos ir laimingų Naujų 1986 Metų. Ta proga paaukojo 20 dol. Labai ačiū.

x Jadvyga Mulokienė ir sūnūs Rimas ir Dainius su šeimomis, Santa Monica, Cal. šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo brangius draugus, kolegas ir visus lietuviškos kultūros bei meno puoselėtojus.

x Feliksas ir Agota Valaičiai, Chicago, Ill. sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujų Metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką „Draugui“.

x Vladė ir Bruno Erciai, Chicago, Ill. sveikina savo brangius gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki geros sveikatos ir laimės Naujuose Metuose. Vietoj kalėdinių kortelių skiria 25 dol. auką „Draugui“.

x Albinas Mockus iš Chicagos šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linki visiems sėkmingų ir turtingų 1986 Metų. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja 20 dol. „Draugui“.

x Inž. Vladas ir Aldona Stropai, Chicago, Ill. mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsė „Draugo“ prenumeratą 1986 metams ir dar pridėjo 32 dol. dienraščio stiprinimui. Inž. Vl. ir A. Stropams už gražią paramą savai spaudai tariame nuoširdų ačiū.

JAV LB naujas ir senas pirmininkai Clevelande gruodžio 7 d. Iš kairės: naujas krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, buvęs pirm. dr. Antanas Butkus ir LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė.

Nuotr. Jono Urbono

IS ARTI IR TOLI

JAV

— **Dr. Vytautas Dambra** iš Venecuelos specialiai atvyksta į Los Angeles dalyvauti vasario 1 - 2 d. ruošiamose politinėse studijose Šv. Kazimiero parapijos salėje. Dvi dienas vyks paskaitos, simpoziumai ir diskusijos viena tema: „Atsiliepiant į šiuometines problemas“. V. Dambra, Amerikos diplomatas, lietuvių visuomenininkas, didžiosios Venecuelos spaudos kolumnistas, metai iš metų ispanų kalba rašęs lietuviškais klausimais. Politines studijas organizuoja Lietuvių Bendruomenė, jaunimas, Baltų Laisvės lyga ir Lietuvių Fronto bičiuliai. Šiuo metu dar tebesitariama su kitais studijų programos dalyviais.

— **Gintaras Grušas**, Los Angeles, Calif., gruodžio 10 - 12 d. lankėsi Washingtono ir dalyvavo „Amerikos etnikų dienos“ (Ethnic American Day) prezidento proklamacijos pasirašymo iškilinėse Baltuosiuose rūmuose. Etnikų diena yra parinkta rugsėjo 21 d., ir Gintaras Grušas yra pakviestas National Advisory Board for Ethnic American Day nariu. „Etnikų dienos“ ir bandžiusio pabėgti ukrainiečio Medvid reikalais Gintaras Grušas aplankė kai kuriuos senatorius ir kongresmanus.

— **Kun. Algimanto Bartkaus**, naujojo Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektoriaus, įvilktuvės prelato bus Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, N.Y. Tai parapijai jis priklauso, atlaikė toje parapijoje savo pirmąsias Mišias. Prelatų įvilks vysk. Paulius Baltakis, OFM, gruodžio 22 d., sekmadienį.

— **Prel. dr. Petras Celiešius** dar vis sunkiai serga širdimi ir guli St. Mary's ligoninėje Appel Valley mieste, Kalifornijoje.

— **Šv. Kazimiero parapija** Los Angeles, Calif., ir šiemet surinko gana daug aukų Liet. Religinei šalpai, kurios vadovas yra kun. Kaz. Pugetičius. Surinkta ir jau pasiųsta 10,500 dol. aukų.

— **Prof. kun. Antanas Liuima**, Liet. Katalikų Mokslo akademijos pirmininkas ir Grigaliaus universiteto profesorius, atvyksta į Los Angeles praversti akademijos suvažiavimą, kuriam jis ir vadovaus. Suvažiavimas bus Kalėdų laikotarpyje.

ADVOKATAS
Vytis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 val. d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Res. 325-6582
Valandos pagal susitarimą